

Gwada ta sabi da Yuhwana

Yesu Kristi ná, gwada Lazglafta ya

¹ Daga taɗtaɗ mamu gwada*. Kawadaga tsa gwada ya nda Lazglafta. Tsa gwada ya ta nzakway ka Lazglafta. ² Daga taɗtaɗ, kawadaga tsa gwada ya nda Lazglafta. ³ Nda tsatsi magafta Lazglafta ta inda skwiha. Had skwi magaf Lazglafta kul had tsatsi wa. ⁴ Ma tsatsi zlafta hafu. Tsa hafu ya ta nzakway ka tsuwadaka mnduha. ⁵ Tsa tsuwadaka ya ta tsuwadakaku ma grusl, walaɗ a grusl ta ksaf ta dekdok wa.

⁶ Ka zlagaptá sana mndu ta hgə lu ka Yuhwana ghu-naf Lazglafta. ⁷ Ka sagha tsi ɗa nzaku ka maslɛmɛtsəka tsuwadaka, kada zlglafta inda mnduha nda ma tsatsi. ⁸ Tsatsi a tsa tsuwadaka ya wu, zlagap ɗa ga maslɛmɛtsəka tsuwadaka tsatsi.

⁹ Tsa tsuwadaka ya ná, vərda tsuwadaka ya. Ma saghani ta ghəɗa hadik ka tsuwadaka tsi ta mnda səla.

¹⁰ Tsaw tsa gwada ya ná, nda ghada nzakwani ma ghəɗa hadik, kabga nda tsatsi magafta lu ta ghəɗa hadik. Nziya nza tsi tsatsaf a mnduha wa. ¹¹ Saghani da mnduha, ka kwalaghuta mnduha ta tsu'af ta. ¹² Lagha gwal ta tsu'af ta, ka zlglaftá hgani. ɗa tsahaya, ka vlatá tsi ta həɗ ta mbrakwa nzaku ka zwana Lazglafta. ¹³ Nza a həɗ ka zwanani manda ya ta yagata mnda səla, manda ya ta kumə mndu a wu, ama sagha da Lazglafta manda ya ta kumə tsatsi. ¹⁴ Tsa gwada mnə lu ya kay ná, ka mbəɗavaf ta tsi ka mndu, ka nzata mataba mu. Nda ndəgha nda zɗakatahudi, nda kahwathwata. Nda ngaha

* 1:1 Ngaha ta aya 14.

mu ta glakwani, glakwa zwan̄ turtuktuk ghunaf Da ya. Zdakatahudani nda kahwathwatani katakata ya.

¹⁵ Ka gwadátá Yuhwana ta nzakway ka masl̄mtsəkani banluwa. «Wana tsa mndu mnə yu kazlay: Tsa mndu ta sagha nda hula dā ya ná, malaghumala ta i'i, kabga mamu tsatsi ma kdaku lu ka yatá i'i kə'a ya kay.» ¹⁶ Dagala zdakatahudani katakata, tfamaghatfa ta wi demdem, ta gdagda ta vlamatá zdakatahudani. ¹⁷ Nda ma dzva Musa vlata Lazglafta ta zlahu, ka sagha zdakatahudi nda kahwathwata nda da Yesu Kristi. ¹⁸ Had̄ mndu ta kdə walaŋtá nghan̄tá Lazglafta wa. Tsa zwan̄ turtuktuk ya ta nzakway ka Lazglafta, ta nzaku ma ghuva Da ya, tsatsi ta mnan̄tá nzakwa Lazglafta.

Gwada Yuhwana

Mat 3:1-12, Mak 1:1-8, Luk 3:1-18

¹⁹ Wya gwada mna Yuhwana ma ghunadaghata gwal dagaladagala ma la Yahuda ma Ursalima ta gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda la Levi. Ka lagha həŋ da dawan̄ta da tsi: «Wa kagha na?» ka həŋ. ²⁰ Ka mnatá Yuhwana ta kahwathwata, manana a ta həŋ wa. «Kristi a i'i wu,» ka'a klinistá ghəŋani ta həŋ. ²¹ «Tsa wa kagha ba? Iliya ka rki?» ka həŋ nda tsi. «Vani a i'i wu,» ka Yuhwana nda həŋ. «Anabi ka rki?» «Vani a i'i wa.» ²² «Wa kagha ka ŋni dza'azlay nda gwal ta ghunagan̄naghata ba? Wa i'i ka va kagha na?» ka həŋ nda tsi kay guli. ²³ «I'i ná, “Iwi ta gugudaku ma mtak yu,

lele'anawa tvi ŋa mgham†”» ka'a nda həŋ, manda ya mnə anabi Isaya. ²⁴ Mataba tsa mnduha ghunadap lu da Yuhwana ya, mamu la Farisa. ²⁵ Ka dawglan̄tá həŋ da Yuhwana, «Wana Kristi a i'i wu ka ka, ta Iliya a yu wu ka ka, anabi a yu wu ka ka guli, ŋaw ta maga ka

† 1:23 Ngha ta Isaya 40:3.

ta batem ba?» ka həŋ nda tsi. ²⁶ «I'i ná, nda imi ta magə yu ta batem. Mamu sana mndu mataba ghuni kul snəŋtá kuni. Tsatsi ta sagha nda hula da. ²⁷ Ra a yu ka pləptá zu'a baabahani wu,» ka'a nda həŋ. ²⁸ Ma Betani maguta tsa skwiha ya, ta 6la ghwa Zurdeŋ, ma vla magay Yuhwana ta batem.

Yesu Kristi ná, Zwaŋa Lazglafta ya

²⁹ Gamahtsimani ka nghə Yuhwana ta Yesu ta sagha da tsi. «Wana zwaŋa tuwaka Lazglafta ta klaghutá dmakwa mnduha. ³⁰ Tsatsi tsa mndu mnə yu kazlay: Mamu sana mndu ta sagha nda hula da ta malaghutá i'i, mamu tsatsi ma kdə lu ka yatá i'i kə'a ya kay. ³¹ I'i guli ná, si sna a yu kazlay: Tsatsi ya kə'a wa. Nana saghasagha yu da maga batem ma imi na ná, ŋa snanamtá la Isra'ila nzakwani,» ka'a. ³² Ka Yuhwana guli mantsa: «Nda ngha yu ta Sulkum ta saha daga ta luwa manda ghərbu', ka nzafta tida. ³³ Si sna a yu kazlay: Tsatsi ya kə'a wu, ka mnihatá Lazglafta ta ghunaftá i'i ŋa maga batem ma imi ya kazlay: Tsa mndu dza'a nghanŋa ka ta saha Sulkum ka nzafta tida ya, tsatsi ta dza'a maga batem nda Sulkum nda ghu6a, ka'a. ³⁴ Ka nghanŋá yu manda va tsaya. Nana mndu na ná, Zwaŋa Lazglafta ya, ka yu ta ghəŋani.»

Təntəŋa duhwalha Yesu

³⁵ Gamahtsimani, ka vradaghata Yuhwana kawadaga nda gwal his mataba duhwalhani da va tsa vli ya. ³⁶ Nghanŋi ta Yesu ta labə mantsa: «Wa a zwaŋa tuwaka Lazglafta,» ka'a. ³⁷ Snəŋta tsa duhwalha his ya ta tsa gwada Yuhwana ya, ka laghu həŋ mista Yesu. ³⁸ Kə'a ka Yesu mbədavata, ta nghə tsi ná, ta dza'a mistani həŋ. «Nu ta zbə kuni ba?» ka'a nda həŋ. «Maləma dā! Ga ta nzakwa ka na?» ka həŋ nda tsi. ³⁹ «Saghawasa ka nghanata kuni ba!» ka'a nda həŋ. Ka laghu həŋ mistani, ka nghanatá həŋ

ta vla nzakwani. Ta fitik hawu ta nzemndi fwaɗ vli nda tsa. Ka kdiŋtá həŋ ta vaghay kawadaga nda tsi.

⁴⁰ Mataba tsa mnduha his ta snaŋtá gwada Yuhwana ka laghu mista Yesu ya ná, tekw Andre ta nzakway ka zwanamani ma Simuŋ Piyer. ⁴¹ Tiŋəl ŋa zwanamani Simuŋ sli'afta tsi ka laghwi da mnay. Ka'a mantsa: «Slafsla ŋni ta Almasihu,» ka'a. Tsaya ta nzakway ka «Kristi.» ⁴² Ka kladaghatá tsi da Yesu, na ghur nghanja Yesu, ka'a nda tsi mantsa: «Simuŋ! Zwanja Yuhwana ka, Kefas dza'a hga lu ta kagha,» manda mnay kazlay: Pala kə'a ya. ⁴³ Gamahtsimani, dza'a da Galili yu, ka Yesu. Ka guyatá tsi nda Filip, «mbada mista da,» ka'a nda tsi. ⁴⁴ Tsa Filip ya ná, mnda luwa Betsayda luwa i Andre nda Piyer ya. ⁴⁵ Tahula tsa, ka guyatá Filip nda Natanayel guli. «Slanaghasla ŋni ta tsa mndu vindaf Musa ta gwada ta ghəŋani ma deftera zlahu nda ya ta mnə la anabi ta gwada ta ghəŋani ya kay. Yesu zwanja Yusufu mnda la Nazaret ya,» ka'a nda tsi. ⁴⁶ «Mndərga wati skwi ya dina dza'a sabi ma luwa Nazaret na?» ka Natanayel nda tsi. «Sawi ka nghanata ka ba!» ka Filip. Ka sli'aftá tsi ka lagha. ⁴⁷ Nghanj Yesu ta laghani, «wana vərda mnda la Isra'ila kul had sana skwi ŋa tsanavata,» ka Yesu nda Natanayel. ⁴⁸ «Ga snaŋta ka ta i'i na?» ka Natanayel nda tsi. «A'a! Nghanj a yu ta kagha ta nzaku mista ghuraf ma kdə Filip ka hga kagha ya ra!» ka Yesu nda tsi. ⁴⁹ «Maləma da! Kagha ná, Zwanja Lazglafta ka, mghama la Isra'ila ka,» ka Natanayel nda Yesu. ⁵⁰ «Zlray kagha ta zlghay tsa ba, kabga mnay da kazlay: Nda nghanj yu ta kagha mista ghuraf kə'a? dza'a nda nghanj ka ta skwiha ta malaghutá tsaya,» ka Yesu nda tsi. ⁵¹ Ka Yesu sganaghata mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, dza'a nda nghanj kuni ta gunatá luwa buwanj ŋa ŋla duhwalha Lazglafta, ŋa saha tarj ta ghəŋa Zwanja mndu,» ka'a.

2

Kla makwa ma Kana

¹ Ta mahkəna fitik, ka slatá skala kla makwa ma luwa Kana ta hadika Galili. Tsaw laghala mani ma Yesu da tsa vla skala kla makwa ya. ² Hgadagha hga lu ta i Yesu nda duhwalhani guli da tsa vla skala kla makwa ya. ³ Ka kdutá ima inabi. Ka mani nda Yesu mantsa: «Nda kda ima inabi da həŋ,» ka'a. ⁴ «Nahgani ŋa gha nda i'i katək ní a ma! Ta maga a fitika da wu,» ka Yesu nda tsi. ⁵ «Ka maga kuni ta inda skwi dza'a mnaghunata tsi,» ka mani ma Yesu nda kwalvaha. ⁶ Tsaw ma tsa vli ya, mamu wudaha tsatsaf lu nda palaha ta za litir tghas mbsak tghas mbsak sanlaha, dərmaq nda hisambsak hisambsak sanlaha, ta kəl la Yahuda ka ghuḡa səlaha taŋ. ⁷ «Ndaghanafwa ndagha ta ya wudaha ya nda imi,» ka Yesu nda həŋ. Ka ndaghanaftá həŋ te'te'. ⁸ «Ndana tama, taŋwatá ta mndu ta wa skwa zay,» ka Yesu nda həŋ, ka taŋtá həŋ. ⁹ Tapanata tsa mndu ta wa skwa zay ya ta tsa imi mbədanaf lu ka ima inabi ya ná, zdakwa skwi a va tsa wu, sna a guli ka sagha ga tsa ima inabi ya wa. Taghəŋa tsa gwal ta zakamtá tsa imi yeya nda sna. Ka hgaŋtá tsi ta zə'ala makwa. ¹⁰ Ka'a nda tsi mantsa: «Tiŋəl ima inabi ya zda ta dgə lu ŋa mnduha, kada vla ya leghlegha tahula baghuta taŋ ná, ka laghwa kagha difanatá ya zda, ka zlra klagapta ndana?» ka'a nda tsi. ¹¹ Tsaya taŋtaŋa mazəzmə maga Yesu ma luwa Kana ta hadika Galili. Mantsa ya maraŋta tsi ta glakwani. Ka faftá duhwalhani ta ghəŋ tida. ¹² Tahula tsa, ka sli'aftá tsi ka lagha da luwa Kafarnahum kawadaga nda i mani nda zwanamani, nda duhwalhani tani, ka zatá həŋ ta fitik tsəbakw hada.

*Ghzlay Yesu ta gwal ta dzawa skwi ma həga Lazglafta
Mat 21:12-13, Mak 11:15-17, Luk 19:45-46*

¹³ Ndusagaghata fitika skalay la Yahuda ta Pak, ka lafi Yesu da Ursalima. ¹⁴ Bhadaghatani, ka lamə tsi da dāba həga Lazglafta ka slanaghatá tsi ta mnduha ta dzawa slaha nda tuwakha, nda ghərбу'ha, nda gwal mbədə tsemi ta nzaku tavata tabəla taŋ hada. ¹⁵ Ka klaftá tsi ta tbaŋ ŋa krupi, ka ghzlagaptá tsi ta mnduha demdem ma tsa dāba həga Lazglafta ya, nda tuwakha tani, nda slaha tani. Ka wutsidiŋtá tsi ta tsemi gwal mbədu, ka zlambediŋtá tabəla taŋ. ¹⁶ «Hliŋwa na skwiha na hadna, ma niŋ kuni ta həga Da da ka həga mbədə dzvu,» ka'a nda gwal dzawa ghərбу'ha. ¹⁷ Ka havaktá duhwalhani ta skwi ya nda vinda ma gwada Lazglafta tazlay: «Dvafđva* yu ta həga gha, manda vu ta dra tsi ta i'i,» ka'a ya ¹⁸ «Mndərga wati ma mazəmzəm dza'a ka magata, ŋa maraŋtá skwi kəl ka ka maga mndəra skwi mandana na?» ka la Yahuda zraftá gwada nda tsi. ¹⁹ «Tasiŋwatasa ta na həga Lazglafta na, dza'a bəglafba yu ma fitik hkən,» ka Yesu nda həŋ. ²⁰ «Ta skwi vaku fwađ mbsak mku' mida za lu ta ba na həga Lazglafta na ná, ma fitik hkən dza'a bafta yu ri wa kə'a?» ka la Yahuda nda tsi. ²¹ Tsaw tsa həga ta gwadə Yesu ya ná, ta gwadə ta ghəŋa ghəŋani tsatsi. ²² Tsaya kəl duhwalhani tahula sli'agaptani ma mtaku, ka havaktá skwi ya mna tsi. Ka zlghaftá həŋ ta skwi ya nda vinda ma gwada Lazglafta, nda gwada Yesu ta mnata tani.

Nda sna Yesu ta skwi ma ŋudufa mnduha

²³ Ma fitika nzakwa Yesu ma Ursalima ta skala Pak, nda ndəgha gwal ta zlghafta nghər həŋ ta mazəmzəmha ta magə tsi. ²⁴ Lamə a tsaya da fəlma Yesu wu, kabga nda sna ta həŋ tsidiđ. ²⁵ Psa a ta mnanata mndu ta gwada ta ghəŋa nzakwa sana mndu wu, kabga nda sna tsatsi ta skwi ma ŋudufa mndu.

* 2:17 Ngha ta Zabura 69:10.

3

I Yesu nda Nikwademu

¹ Mamu sana mndu mataba la Farisa ta hgə lu ka Nikwademu tekw mataba gwal dagaladagala mataba la Yahuda. ² Ka sli'aftá tsi nda rvidik ka lagha slanaghatá Yesu. Ka'a nda tsi mantsa: «Maləma dá! Nda sna ɲni kazlay: Mnda tagha skwi ta saha daga da Lazglafta kagha kə'a, kabga had mndu ta laviɲtá maga tsa mazəmxəma ta magə kagha ya, ka had Lazglafta kawadaga nda tsi wu,» ka'a. ³ «Kahwathwata ka yu ta mnaghata, ka ya a lu ta mndu ka mahis wu katsi, laviɲ a ta nghanɲtá ga mghama Lazglafta wu,» ka Yesu nda tsi. ⁴ «Waka lu dza'a yəglagatá mndu nda ghada halatani, dza'a vrəgladaf vra da huda mani, ɲa yəglagata ra?» ka Nikwademu nda tsi. ⁵ Ka Yesu mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghata, ka ya a lu ta mndu nda imi nda Sulkum wu katsi, laviɲ a ta walaɲtá lami da ga mghama Lazglafta wa. ⁶ Ya yaga mndu ná, mnda səla tsaya. Ya yaga Sulkum ya ná, ɲa Sulkum tsa ya. ⁷ Ma ndərmim ka nda ndərmima kabga mnaghata da: "Tkwe' ka yagatá kaghuni ka mahis" kə'a. ⁸ Nda ta tvi ta kumə tsi ta vyakwa falak. Ta snay ka ta ghudzagani, sna a ka ka ga sli'afta tsi wu, sna a ka ka ga ta dza'a tsi wa. Mantsa ya nzakwa inda mndu yaga lu ma Sulkum,» ka Yesu nda tsi. ⁹ «Waka skwi mantsa dza'a magaku?» ka Nikwademu nda tsi. ¹⁰ Ka Yesu nda tsi mantsa: «Kagha mndu ta tagha skwi ɲa la Isra'ila ná, sna a ka ta tsa ra? ¹¹ Kahwathwata ka yu ta mnaghata, skwi snaj ɲni ta mnə ɲni, skwi nghanɲ ira ɲni ta gwadə ɲni, tsaw tsu'a a kuni ta skwi ta mnə ɲni wa. ¹² Gwaday dá ta skwi ta magaku ta hadik ɲa ghuni, zlgħa a kuni wu, waka kuni dza'a zlgħaftá skwi ta magaku ta luwa dza'a mnaghunata yu tama? ¹³ Had mndu ta kdə lafi ta luwa, ka mndu ta saha daga ta luwa a tsi wa. Ba Zwanə mndu yeya ta saha daga ta

luwa. ¹⁴ Manda va ya kapadaf Musa ta nahadika ghuvatili ta udzu ma mtak ya, manda va tsaya dza'a kapadafta lu ta Zwaṅa mndu, ¹⁵ kada mutsafta dər wa ta zlgħaftá hafu ṅa kdekedzeṅ.

¹⁶ «Dvudva Lazglafta ta ghəṅa hadik, kəl tsi ka vlatá Zwaṅani turtuktuk, dər wa ta zlgħafta, zwaduta a wu, mutsafmutsa ta hafu ṅa kdekedzeṅ. ¹⁷ Ghunaga a Lazglafta ta zwaṅani ṅa tsanaghatá guma ta mnduha ta ghəṅa hadik wu, ama ṅa mutsafta mnduha ma ghəṅa hadik ta mbaku nda ma tsatsi, kəl Lazglafta ka ghunagatá Zwaṅani ta ghəṅa hadik. ¹⁸ Mndu ta zlgħaftá Zwaṅa Lazglafta, had' guma ta ghəṅani wa. Mndu kul zlgħafta, nda ghada tsatá guma ta ghəṅani, kabga kwalani kul zlgħaftá Zwaṅa Lazglafta turtuktuk.

¹⁹ «Wya ghəṅa tsa guma ya: Ma saha tsuwadək ta ghəṅa hadik, ka zlanavatá mndu ta tsuwadək ka laghwí dvatá grusl, kabga slnaha taṅ kul dínaku. ²⁰ Inda mndu ta maga ghwadaka skwi, husaṅhusa tsuwadək. Had' tsa mndu ya dza'a walaṅta sagha da tsuwadək wu da maravata slnani duway ta dabi. ²¹ Ka ṅərmani nzakwa mndu kahwath-wata katsi ná, dza'a saghasa da tsuwadək kada nghavata inda slnani ta magə tsi tsidid' kazlay: Skwi ta magə tsi, zdəganazda ta Lazglafta kə'a.»

Yuhwana mnda maga batem nda Yesu

²² Tahula tsa, ka sli'aftá Yesu kawadaga nda duhwalhani ka laghwí ta hadika Zudiya. Ka nzdavata tsi tsəbakw fitik kawadaga nda həṅ hada. Ka magə tsi ta batem ṅa mnduha. ²³ Ta magə Yuhwana ta batem guli ṅa mnduha ma sana vli ta hgə lu ka Inuṅ, ndusa nda sani vli ta hgə lu ka Salima, kabga dagala imi hada. Ka va sli'adaghatá mnduha ṅa maganaftá batem ta həṅ. ²⁴ Ma tsa fitik ya, ta la a lu ksaghatá Yuhwana da gamak karku wa.

²⁵ Ka sli'anaftá duhwalha Yuhwana ta zlerdütawi nda sana mnda la Yahuda ta ghəŋa gwada ta ghuba səla. ²⁶ Ka sli'aftá həŋ ka lagha da mnay ŋa Yuhwana kazlay: Maləma da! Tsa mndu si kawadaga nda kagha ta bla ghwa Zurdeŋ si ta mnə ka ta gwada ta ghəŋani ya kay ná, wa'a ta maga batem ŋa mnduha. Ta sli'i inda mnduha da tsi, ka həŋ. ²⁷ Ka Yuhwana mantsa: «Had mndu dza'a mutsaftá sana skwi ka Lazglafta a ta vlanŋa wa. ²⁸ Nda sna kaghuni nda sləmənŋa ghuni ta mnə yu tazlay “Kristi a i'i wu” kə'a. Ghunidik ghuna lu ma kdaku tsatsi ka sagha. ²⁹ ŋa zwanŋa midzi ta kla lu ta makwa, gra zwanŋa midzi ya guli ná, tavatani ta nzata tsi ka sna lwa gwada ta gwadagapta zwanŋa midzi. Snaŋtani ta gwada ta gwadagapta tsi ya, rfayni ta rfu. Manda tsaya ta rfa i'i ta rfu guli. Ndanana ná, rfu ŋa da ta rfay. ³⁰ Ka ŋla tsatsi nda ŋla, ka htakwa i'i nda hta.

³¹ «Mndu ya ta saha daga ta luwa ná, nzanaghanza tsatsi ta ghəŋa inda skwi demdem. Mndu ya ta ghəŋa hadik guli ná, ŋa ghəŋa hadik tsatsi. Gwada ta ghəŋa skwi ta ghəŋa hadik ŋani ta gwaday. Mndu ta saha daga ta luwa ná, [ta ghəŋa inda skwi nzanaghata tsatsi]. ³² Gwada ta ghəŋa skwi nghanŋ tsi nda ya snaŋ tsi ta gwadə tsi. Had mndu ta tsu'aftá gwadani wa. ³³ Mndu ta tsu'aftá gwadani ná, grafgra tsa mndu ya ta Lazglafta kazlay: Kahwathwata ya kə'a. ³⁴ Mndu ghunaga Lazglafta ná, gwada Lazglafta ta gwadə tsi, kabga zwakuzwakwa Sulkum vlanŋ Lazglafta mida.

³⁵ «Dvudva Da ta Zwanŋ, ka fanamtá tsi ta inda skwi ma dzvani. ³⁶ Mndu ta zlglaftá tsa Zwanŋ ya mutsafmutsa ta hafu. Mndu ta kwalaghutá zlglaftá tsa zwanŋ ya mutsafta a ta tsa hafu ya wa. Ta ghəŋa basa ŋudufa Lazglafta yeya ta nzaku ta ghəŋani,» kə'a.

4

I Yesu nda markwa la Samari

¹ Ka sñarñtá la Farisa ta mnay kazlay: Mal mnduha ta sli'i da maga batem da Yesu ka ya da Yuhwana kə'a. ² Ka kahwathwatani ka lu mnay katsi ná, Yesu a ta maga batem ña mndu wu, duhwalhani zlanaj tsi ta magay. Sñarñta Yesu ta tsa gwađa ta mnə lu ya, ³ ka sli'aftá tsi ta hadika Zudiya ña vrə ta hadika Galili. ⁴ Wya nda ma hadika Samari ta laba tsi ya, ⁵ ka bhadaghatá tsi da sana vli ta hgə lu ka Sikar ndusa nda vwaha Yakubu ta vlarñtá zwanani Yusufu bamma, ta hadika Samari. ⁶ Ma tsa vli ya, mamu vəvrəma Yakubu. Manda hərfatá Yesu ta mbađa, ka nzatá tsi ta wa tsa vəvrəm ya, wər ma ghəñ fitik nda tsa.

⁷ Ka lagha sana markwa la Samari da ta imi. «Tidifta ta imi ka sa'ata yu,» ka Yesu nda tsi. ⁸ Ma tsa fitik ya, laghula duhwalhani da luwa da skwa skwa zay. ⁹ «Waka kagha ta nzakway ka mnda la Yahuda, ta dawa imi ña say da i'i ta nzakway ka markwa la Samari na?» ka tsa marakw ya nda tsi. Tsaw hađ la Yahuda ta guya vgha nda la Samari wa. ¹⁰ Ka Yesu mantša: «Ka má nda sna ka ta skwi ta kumə Lazglafta ta vlaghata, nda mndu ya ta dawa imi ña say da kagha katsi ná, má kagha má dza'a dawa imi ña say, má ña vlaghatani ta imi ta vla hafu,» ka'a nda tsi. ¹¹ Ka tsa marakw ya nda tsi mantša: «Mghama dā! wana hađ skwi ña tagafta da kagha wu, nda la na vəvrəm na guli, ga dza'a mutsa ka ta tsa imi ta vla hafu ya na? ¹² Mal kagha ka dzidza ñni Yakubu si ta sa ima na vəvrəm na nda zwanani, nda rinani tani, ka zlanñarñtá tsi na ra?» ka'a. ¹³ Ka Yesu nda tsi Mantša: «Dər wati ma mndu ta sa na imi na ná, ta dza'a kuzlanñkuzla ndala, ¹⁴ ama mndu dza'a sa na imi dza'a vlarñta yu na ná, walglarñta a ndala ta kuzlarñta wa. Tsa imi dza'a vlarñta yu ya ná, dza'a nuna ka dzubay, ña mbəzagapta hafu ña kđekedzeñ mida,» ka

Yesu nda tsi. ¹⁵ «Mghama da! Vlihavla ta tsa imi ya tsa, kada kwala ndala ta kuzliglihata, ka kwala yu ta səglagha da ta imi hadna,» ka tsa marakw ya nda tsi. ¹⁶ «La hgaktá zə'ala ghuni, ka sagha kuni da hadna,» ka Yesu nda tsa marakw ya. ¹⁷ «Had zə'ala da wu,» ka tsa marakw ya nda tsi. Ka Yesu nda tsi mantša: «Ta ŋa gha ta mnay kazlay: Hadu zə'ala da wu kə'a, ¹⁸ kabga hutaf zə'ala gha. Nana ga taŋ ka ndanana guli, zə'ala ghuni a wu, raghatani mnay gha mantša ya,» ka Yesu nda tsi. ¹⁹ «Mghama da! Anabi ka ta grə yu nda na skwi na. ²⁰ Dzidziha ŋni la Samari ná, ta na ghwá na si ta maga həŋ ta du'a ŋa Lazglafta. Ka kaghuni la Yahuda ná, ma Ursalima vla maga du'a ŋa Lazglafta, ka kaghuni,» ka tsa marakw ya. ²¹ Ka Yesu nda tsi mantša: «Marakw na, zlg hafzlg ha ta i'i. Dza'a saghasa fitik dza'a kwal kuni maga du'a ŋa Da ta na ghwá na, dər ma Ursalima. ²² Kaghuni la Samari, ŋa skwi kul snanťá kuni ta maga kuni ta du'a. Anŋi la Yahuda, ŋa skwi snanŋ ŋni ta maga ŋni ta du'a, kabga da la Yahuda sagha mbaku. ²³ Dza'a saghasa fitik, nda maga vani ndanana. Ma Sulkum nda ya ma kahwathwata dza'a kəl mnduha ka maga du'a, ŋa tsəbay taŋ ta tsəlbu ŋa Da, kabga mndərga tsa mnduha ta tsəba tsa tsəlbu ya ta zbə Da. ²⁴ Lazglafta ná, Sulkum ya. Tsa mnduha ta maga du'a ŋani ya, ma Sulkum nda ya ma kahwathwata ta maga həŋ,» ka Yesu nda tsi. ²⁵ «Nda sna yu kazlay: Dza'a saghasa Almasihu, ta hgə lu ka Kristi ya, kə'a. Ka saghasa tsi, dza'a mnanŋamna ta inda skwi,» ka tsa marakw ya nda tsi. ²⁶ «Tsa mndu ta mnə kagha ya na i'i ta gwada nda kagha na,» ka Yesu nda tsi.

²⁷ Tata gwada həŋ, ka vraktá duhwalhani. Ka ndərmimi duhwalhani ta tsa nzatani ka gwada nda tsa marakw ya. Tsitsiriď, nzanza həŋ, had ya ta pslanaftawi, ka dawarŋta da tsi kazlay: Nu ta daw ka da tsi, ari nu ta gwadə ka nda tsi na kə'a wa.

²⁸ Ka gi zlanatá tsa marakw ya ta bzleghwani hada ka laghwi da luwa da mnay ŋa mnduha. ²⁹ Ka'a mantsa: «Sawa ngha mndu ta mnihatá inda skwiha maga yu ba, zlah Kristi na mndu na?» ka'a. ³⁰ Ka sli'agaptá mnduha ma luwa, ka lagha slanaghatá Yesu. ³¹ «Maləma dā! Kwa za ta skwa zay misimmisim,» ka duhwalhani nda Yesu, ma tsa fitik ya. ³² «Mamu skwa zaya dā kul snarŋtá kaghuni,» ka Yesu nda həŋ. ³³ «Mamu mndu ta klanaktá skwa zay ra?» ka duhwalhani mataba taŋ. ³⁴ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Maga skwi ta zdəganatá mndu ya ta ghunighata ka kdinistá slnani, skwa zaya dā. ³⁵ “Ta fwad pɔakwa tili ka tska nimaya ta vwah” a ka kaghuni ndanana wu ra? ka i'i nda kaghuni wa, nghadapwangha ta ndəhatá nimaya ta vwah ba, ta ghwaŋ a lu ka ts kay wa. ³⁶ Mndu ta tska nimaya ta vwah ná, ta mutsay ta nisəlani, ŋa ts kanatani ta hulfani ŋa hafu ŋa kdekedzeŋ. Mantsa ya, ŋa rfay mndu ta sləgaf ta nda mndu ta ts kata ta rfu kawadaga. ³⁷ Tsa mahdihdi mnə lu kazlay: Slgadatá slgayslgay ŋa sani, ts katá ts kayts kay ŋa sani kə'a ya ná, kahwathwata nzakwani. ³⁸ Da vli kul magatá kuni ta slna ghunaghunafta yu. Ghuyghuya sanlaha ta dāŋwa ma slna, ka lagha kaghuni da ŋatsa ndela tsa slna taŋ ya,» ka'a. ³⁹ Nda ndəgha la Samari ma tsa luwa taŋ ya ta zlghaftá Yesu ta ghəŋa tsa gwadā mna tsa marakw ya ta mnay kazlay: Ka mnihatá tsi ta inda skwiha maga yu kə'a ya. ⁴⁰ Ma lagha la Samari da slanaghatá Yesu, ka ndəbə həŋ ta dzvu da tsi ŋa nzatani kawadaga nda həŋ. Ka nzatá tsi ka zatá fitik his hada da həŋ. ⁴¹ Ka sgavaghatá ndəghata mnduha ta zlghaftá Yesu, kabga Yesu ka ghəŋani ta mna gwadani ŋa taŋ. ⁴² «Zlghafzlgaha aŋni ndanana tama makwa na, kabga gwada gha mna ka yeya a wa. Nda sna vərda aŋni nda sləməŋa ŋni. Grafgra ŋni kahwathwata kazlay: Na mndu na ná, mnda mba mnduha ta ghəŋa hadik ya kə'a.»

Yuhwana 4:43 13 Yuhwana 4:53

Mbanafta Yesu ta zwaŋa sana mnda ksa slna ŋumna

⁴³ Tahula tsa fitik his ya, ka sli'áftá Yesu hada ka laghwi ta hadíka Galili. ⁴⁴ Tsaw si wya ka Yesu mnata: «Had' lu ta vla glaku ŋa anabi ta hadíkani wu» kə'a. ⁴⁵ Bhadaghatani ta hadíka Galili, ka tsu'áftá gwal hada. Tsa gwal ta tsu'áfta ya ná, gwal ta nghanjá inda skwi maga Yesu ma Ursalima ma fitika skala Pak ya, kabga si labla hahəŋ guli da vla tsa skalu ya.

⁴⁶ Ka vraghatá tsi tama da luwa Kana ta hadíka Galili, ma vla mbədanaftani ta imi ka ima inabi ya kay. Tsaw mamu sana mndu dagala ma slna ŋumna, ta maga slna ga mgham ma luwa Kafarnahum, kul dughwanaku zwaŋani ta kala ghəŋ. ⁴⁷ Snaŋtani kazlay: Sli'afslí'a Yesu ta hadíka Zudiya, ka sagha ta hadíka Galili kə'a, ka sli'áftá tsi ka lagha slanaghata. Ka'a nda tsi mantsa: «Kdəkkdək, mbada mbanaftá zwaŋa da kul dughwanaku, ta kala ghəŋ,» ka'a. ⁴⁸ Ka Yesu nda tsi mantsa: «Ka ta ngha a kaghuni ta mazəməm nda skwa ndərmimay wu ná, zlgħa a kaghuni kay tama wal!» ka'a. ⁴⁹ Ka tsa mndu ta maga slna ga mgham ya nda tsi mantsa: «Mghama da! Mbada ma kdaku zwaŋa da mtuta,» ka nda tsi. ⁵⁰ Ka Yesu nda tsi mantsa: «La dzagħa! Wa a zwaŋa għa wdərdəŋ,» ka'a.

Ka zlgħaftá tsa mndu ya ta tsa gwada mnana Yesu ya, ka sli'áftá tsi ka laghwi dzaghani. ⁵¹ Ta laha tsi ta tvi ta dza'a dzagħa, ka guyatá tsi nda kwalvahani ta ŋlu da mnay ŋani kazlay: Wa'a nda mba zwaŋa għa wdəŋ kə'a. ⁵² Ka tsa mndu ya mantsa: «Ta wati luwa leŋavata tsi na?» ka'a dawəŋta da həŋ. «Ki'a hdzikata fitik ma ghəŋ dahawu, ta lavagħutá tsa ŋudidarani ya,» ka həŋ nda tsi. ⁵³ Ka graftá tsa dani ya, ta tsa luwa ya mna Yesu ŋani kazlay: Wdərdəŋ zwaŋa għa kə'a ya. Daga badu tsa ka zlgħaftá tsatsi nda gwal ga taŋ tani ta Yesu.

⁵⁴ Tsaya mahisa mazəməzəm maga Yesu ta hadika Galili manda zlaŋtani ta hadika Zudiya.

5

Mbanafta Yesu ta sana mndu nda raghwa səłani

¹ Tahula tsaya, ka slatá skala la Yahuda ma Ursalima. Ka laf Yesu da hada. ² Tsaw ma Ursalima, mamu sana ghwa tsap lu ndusa nda watgha saba tuwakha. Betsayda ta hga lu ta tsa ghwa ya nda gwada Hebru. Ta wa tsa ghwa ya mamu glakamha hutaf. ³ Ma tsa glakamha ya, mamu ndəghata gwal kul dughwanaku mida, manda gwal nda ghulpa, nda gwal ta dzəgidi, nda gwal nda rwa səla taŋ nda dzva taŋ ta kzla gigdavata imi. ⁴ Tsaw ta sasa duhwala Lazglafta tazlay da tsa imi ya ŋa gigdanafta. Ka gigdavafgigda tsa imi ya, ka tinəl wa ta gi laha dida tahula gigdavaftani ya, nda mba tsa mndu ya dər kinawu tsa daŋwani ya. ⁵ Hkənmbsak tghas mida vakwa sana mndu ma daŋwani ta nzaku hada. ⁶ Kə'a ka Yesu ná, ta hani tsa mndu ya. Nda sna guli kazlay: Nda kda fitikani ta basa tsa daŋwa ya kə'a. «Ta kumay ka ta mbafta gha ra?» ka'a nda tsi. ⁷ «Mghama da! Had mnda da ŋa fadihata da imi gigdavafər tsi wa. Ka dza'a yu, ka yu ya ná, gi tinlaghuta sani ta laha ka i'i,» ka tsa mndu kul dughwanaku ya nda tsi. ⁸ «Sli'afslia gha kla ta skwa hana gha, ka sli'a ka,» ka Yesu nda tsi. ⁹ Gi hadahada ka mbaftá tsa mndu ya, sləŋad klaftá skwa hanani, ka sli'i. Tsaw, bađu Sabat magakwa tsa skwi ya. ¹⁰ Ka la mali ma la Yahuda nda tsa mndu mbanaf lu ya mantsa: «Sabat a vli gita kay ra? Wa ta mnaghatá kla skwa hana gha na?» ka həŋ. ¹¹ «“Kla ta skwa hana gha, ka sli'a ka” ka tsa mndu ta mbafta ya nda i'i,» ka'a nda həŋ. ¹² «Wa tsa mndu ta mnaghata kazlay: Kla ta skwa hana gha ka sli'a ka kə'a ya na?» ka həŋ dawaŋta da tsi. ¹³ Tsaw sna a tsa mndu mbanaf lu ya ta tsa mndu ta mbanafta ya wu,

kabga zadamzada Yesu mataba tskata mnduha ma tsa vli ya. ¹⁴ Bats nzda, ka guyaftá Yesu ta vgha nda tsa mndu ya ma daba hëga Lazglafta. «Wana nda mba ka ndana tama, yaha ka walglan̄ta maga dmaku da slaghatá ya katakata ta malaghutá tsaya,» ka Yesu nda tsi. ¹⁵ Ka sli'aftá tsa mndu ya, ka laghwi da mnaȳ ña la mali ma la Yahuda kazlay: Yesu tsa mndu ta mbidifta ya kay kə'a. ¹⁶ Tsaya kəl la mali ma la Yahuda ka zba htsiña Yesu, kabga magatani ta tsa skwi ya badu Sabat.

¹⁷ Ka Yesu nda həñ mantsa: «Tata maga slna Da da kulam ndanana, mantsa i'i guli, tata maga slna yu kulam ndanana,» ka'a. ¹⁸ Ta ghəña tsa gwada gwada tsi ya, ka zbəgəltá la mali mataba la Yahuda ta Yesu ña dzata. Ta ghəña vəl ɓlanaptani ta zlahá Sabat kweñkweñ a ta zba həñ wu, kabga mnayni kazlay: Vərda Lazglafta na Da da kə'a ta gra ghəñani nda Lazglafta guli ya.

Vlan̄ta dani ta inda mbrakwani ta zwan̄ani

¹⁹ Ka Yesu vrəgliñtá gwadani nda həñ mantsa: «Kah-wathwata ka yu ta mnaghunata, laviñ a zwan̄ ta magatá skwi gaghəñ gaghəñani, ka ngha a tsi ta skwi ta magə Da wa. Ka kinawu ta maga Da ta inda skwi ya, ka gragra mantsa ya ta maga zwan̄ guli. ²⁰ Ta d̄vay Da ta zwan̄. Tsaya ta kəl tsi ka maran̄tá inda skwi ta magə tsi, ña maran̄tani ta slnaha ta malaghutá nana, kada nghan̄ta kuni ta skwa ndərmimay. ²¹ Manda ya ta sli'aganapta Da ta gwal nda rwa nda hafu ya, mantsa ya ta vlan̄ta zwan̄ ta hafu ña mndu ta kumə tsi. ²² Tsa a Da ta guma ta ghəña mndu wu, ma dzva zwan̄ fanamta tsi ta inda guma ña gumay, ²³ kada vla inda mndu ta glaku ña zwan̄, manda ya ta vlə həñ ta glaku ña Da ya. Ka vla a mndu ta glaku ña zwan̄ wu katsi, had̄ tsa mndu ya ta vla glaku ña Da ta ghunagatá tsa zwan̄ ya wa.

²⁴ «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, mndu ta sna gwada da, ka zlg haftá tsi ta mndu ta ghunigihatá, mamu hafu na kdekedzen ma tsa mndu ya. Had lu dza'a tsanaghatá guma ta tsa mndu ya wa. Nda ghada Pak tsa mndu ya ta mtaku ka laghwí da hafu. ²⁵ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, dza'a saghasa fitik, nda ghada va saghani, dza'a kæl gwal nda rwa ka snagtá lwa Zwanja Lazglafta. Tsa gwal dza'a snagta ya dza'a nzakway nda hafu. ²⁶ Manda daslakwa hafu ta nzaku ma Da ya, manda tsaya vlangta tsi ta zwanj na mutsakwa hafu ma tsatsi guli. ²⁷ Ka vlangta tsi ta mbrakwa tsa guma, kabga nzakwani ka Zwanja mndu. ²⁸ Tsaya a skwi na ndærmimay ghuni wu, dza'a saghasa fitik dza'a kæl inda gwal ma kulu ka snagtá lwani ²⁹ na sli'agapta tanj. Gwal ta maga skwi dina ya, dza'a sli'agapta na nzata nda hafu hahøj. Gwal ta maga skwi kul dinaku ya guli, dza'a sli'agapta na tsanaghatá guma ta høj hahøj.»

Nzakwa Zwanj ka maslæmtsæk

³⁰ Ka Yesu mantsa: «Had sana skwi dza'a magata i'i gaghøj gaghøjna da wa. Manda ya mniha Lazglafta ta tsa yu ta guma. Nda tvani ta tsa yu ta guma kabga zba a yu ta skwi ta kumæ ghøjna da wu, skwi ta zdfæganatá mndu ta ghunigihata ta zbæ yu.

³¹ «Ka i'i katsi mnatá gwada ta ghøjna da katsi ná, had hayhaya tsa gwada da ya nda tsa wa. ³² Ka sana mndu katsi mna gwada ta ghøjna i'i katsi, nda sna yu kazlay: Tsa gwada ta mnæ tsi ta ghøjna i'i ya ná, kahwathwata nzakwani kæ'a. ³³ Ghunaf ghuna kuni ta mnduha da Yuhwana ka mnaghunatá tsi ta kahwathwata. ³⁴ I'i tada ná, zbanj a yu ta mndu na mna gwada ta ghøjna da wa. Tsaya kwenjkwenj mnaghuna yu na mutsay ghuni ta hafu. ³⁵ Yuhwana ná,

pitirla ta zlg'haku ka tsuwad'aka vli ya. Kumarj'kuma kuni ta nzdavata nda rfu ma tsuwad'akani.

³⁶ «I'i, mamu ŋa dā ma gwadā ta ghəŋa dā ta malaghutá ŋa Yuhwana. Tsa gwadā ya ná, slnaha vliha Da ŋa kdanafta dā ta magay ya. Tsa slnaha ta kdə yu ta magay ya, ta maraŋta tsidid' kazlay: Da ya ta ghunigihata kə'a. ³⁷ Tsa Da ta ghunigihata ya, ta mnaŋtá gwadā ta ghəŋa dā. Aŋ mndani ta walaŋ a kuni ta snaŋtá lwani wa. Ta walaŋ a kuni ta nghanŋtá kumani guli wa. ³⁸ Nza a gwadani ma ŋudufa ghuni wu kabga zlg'haf a kuni ta mndu ya ghunaga tsi wa.

³⁹ «Ta ndi'andi'a kuni ka tagha skwi ya nda vinda ma gwadā Lazglafta kabga mida dza'a mutsa ŋni ta hafu ŋa kdakedzeŋ ka kuni. Tsa gwadā Lazglafta nda vinda ya ná, ta ghəŋa i'i ta gwadā tsi. ⁴⁰ Sew va a kuni ta sagha da i'i ŋa mutsa vərda hafu wa.

⁴¹ «Da mnda səla a ta mutsa i'i ta glakwa dā wa. ⁴² Tsaw nda sna i'i ta kaghuni tsidid' kazlay: Dvu a kuni ta Lazglafta wu kə'a. ⁴³ Da dā ta ghunigihata, ka kwalaghutá kuni ta tsu'aftá i'i. Ka ma sana mndu ta klaftá ghəŋani ka ghəŋani ka sagha katsi ná, má tsu'aftsu'a kuni. ⁴⁴ Kaghuni gwal ta dva glaku da sani nda sani, ka kwalaghutá zba glaku daga da Lazglafta turtukwani, waka kuni má dza'a zlg'hafta na?

⁴⁵ «Yaha kuni da uwalay kazlay: Dza'a wlay yu ta kaghuni da Lazglafta kə'a. Tsa Musa faf kaghuni ta ghəŋ tida ya dza'a wla kaghuni. ⁴⁶ Ka má zlg'hafzlg'ha kuni ta Musa katsi ná, má zlg'hafzlg'ha kuni ta i'i guli, kabga vindaf ta ghəŋa i'i tsatsi ta gwadā. ⁴⁷ Ka si zlg'haf a kaghuni ta skwi vindaf tsatsi ya wu ní, waka kuni dza'a zlg'haftá gwadā dā na?» ka'a.

6

Zunja Yesu ta skwa zay ta mnduha dambu' hutaf

Mat 14:13-21, Mak 6:30-44, Luk 9:10-17

¹ Tahula tsaya, ka sli'aftá Yesu ka laghwi ta sana 6la tsa ghwa Galili ta hgə lu ka Tiberyad ya guli. ² Ka sli'aftá dəmgə rutut mistani nghər həj ta mazəməzəm, ka mbamba gwal kul dughwanaku. ³ Ka ŋlaghatá Yesu ta ghwá ka nzagata hada kawadaga nda duhwalhani. ⁴ Tsaw ndusa fitika skala Pak ta nzakway ka skala la Yahuda. ⁵ Kə'a ka Yesu klanťá ghəj ka nghadapta ná, rutututa dəmgə ta lagha da tsi. Ka'a mantsa: «Ga dza'a skwakta mu ta buradi ŋa zunustá na ndəghata mnduha na?» ka Yesu nda Filip. ⁶ Ŋa tsakwasla gwada da tsi kəl tsi ka mnanata mantsa, kabga nda sna tsatsi ta skwi dza'a tsi magay. ⁷ Ka Filip nda tsi mantsa: «Dər tseda vagha mnduha his dərmək* ta maga slna klaf lu ŋa dzawaktá buradi nda tsi ná, slaghu a dər ŋa valanťá həj ki'a ki'a wu,» ka'a nda tsi. ⁸ Ka sani mataba duhwalhani ta nzakway ka Andre zwanamani ma Simuj Piyer nda tsi mantsa: ⁹ «Mamu sana zwan hadna nda buradi hutaf nda tsulhwa zwana klipi his da tsi, tsaw ŋa slafta kawu mataba ndəghata mnduha mandana na?» ka'a. ¹⁰ Ka Yesu mantsa: «Mnanawa mna ta həj ka nzanzata həj nda nzanza,» ka'a. Tsaw mamu dyatá kuzuj ksif ma tsa vli ya, ka nzanzaftá mnduha ta maga dambu' hutaf tida. ¹¹ Ka hlaftá Yesu ta tsa buradiha ya, ka rfanaghatá tsi ta Lazglafta ta ghəjani, ka dagananftá tsi ta tsa mnduha ta nzaku ya. Ka dagananftá tsi ta tsa klipiha ya ta həj guli manda ya ta kumə həj. ¹² Manda babaghawta mnduha, «Tskafwa padakwani yaha da badzuta,» ka Yesu nda duhwalhani. ¹³ Ka tsakftá həj, ka ndaghananftá həj ta ghwanak ghwanpďə his nda pďakwa tsa buradi hutaf ya, tahula babaghawta tan demdem. ¹⁴ «Nana mndu na vərďa

* 6:7 Ngha ta Mata 20:2.

anabi dza'a sagha ta ghəŋa hadik mnə lu kay ya,» ka tsa mnduha ta nghanjá mazənzəm maga Yesu ya.

¹⁵ Tsatsafta Yesu kazlay: Dza'a saghasa lu da ksaftha nda mbraku ŋa nzakwani ka mgham kə'a, ka kdíŋta Yesu ta ŋləglaghata ta ghwá.

Mbaday Yesu ta mbada ta imi

Mat 14:22-33, Mak 6:45-52

¹⁶ Magatá hawu, ka sli'agatá duhwalhani ta wa drəf. ¹⁷ Ka sli'adamtá həŋ da kwambalu ŋa tsughwada drəf ŋa dza'a da luwa Kafarnahum. Nda ghada kuzatá vli, ta vradagha a Yesu slanaghatá həŋ wa. ¹⁸ Tata ndrə həŋ, ka sli'avaftá falak dagala katakata, ka kapatsa'uwaku drəf. ¹⁹ Swadap swa duhwalha Yesu ta kwambalu ta maga meli hutaf ka mku' a tsi, ka nghanjá həŋ ta Yesu ta mbada ta drəf ta ndusadaghata tavata kwambalu, ka ksafthá zləŋ ta həŋ. ²⁰ «I'i ya tanel! Ma zləŋ kuni ta zləŋ!» ka Yesu nda həŋ. ²¹ Si ta kumay həŋ ta klamta da kwambalu sizlay, gi nda bhadaghata kwambalu da tsa vli ta dza'a həŋ ya.

Zbay dəmga ta Yesu

²² Gamahtsimani, ka havaktá tsa mnduha ta nzaku ta wa drəf ya kazlay: Turtuktuk kwambalu si ta lagha da tsa vli ya kə'a. Grafgra həŋ guli kazlay: Lamə a Yesu kawadaga nda duhwalhani dida wu kə'a. Nda ghəŋa taŋ laghwa duhwalhani. ²³ Ma va tsa fitik ya, ka sli'aftá sana kwambaluha ma luwa Tiberiya, ka bhadaghatá həŋ ndusa nda tsa vli kəl Mgham Yesu ka rfanaghatá Lazglafta ta ghəŋa buradi, ka zutá mnduha ya kay. ²⁴ Nghay mnduha ná, had' Yesu hada wu, had' duhwalhani hada guli wu, ka sli'adamtá həŋ da tsa kwambalu ya ka laghwi da luwa Kafarnahum da zba Yesu.

Yesu ná, dafa hafu ya

²⁵ Ka bhadaghatá həj ka zbə həj, ka slanaghatá həj ta wa sana bla tsa drəf ya. «Maləma dā! Yawu saghwa ka da hadna kay?» ka həj nda tsi. ²⁶ Ka Yesu nda həj mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, ta zbə kabga vəl ngharjta ghuni ta mazəməzəm a kuni ta i'i wa. Ta zbə kabga zuta ghuni ta buradi, ka baghaftá kuni, kuni ta i'i. ²⁷ Ma ksə kuni ta slna ŋa skwa zay dza'a badzuta. Ŋavawaŋa ka maga slna ŋa skwa zay ta nzdavata dza'a vlaghunatá hafu ŋa kdəkedzəj. Tsa skwa zay ya ná, Zwaŋa mndu dza'a vlaghunata, kabga ta tsatsi thafta Da ta ŋizla vlarjani ta mbraku,» ka'a nda həj. ²⁸ Ka həj nda tsi mantsa: «Nahgani dza'a arjni magay ŋa kdintá magatá slna Lazglafta na?» ka həj. ²⁹ Ka Yesu nda həj mantsa: «Zlghafta ghuni ta mndu ya ghunaga tsi, na slna ya ta kzlə Lazglafta ta maganata ghuni,» ka'a. ³⁰ Ka həj mantsa: «Mndərga wati mazəməzəm laviŋ ka ta magarjnta ŋa ngharjta ŋni, kada zlghafta ŋni ta kagha na? Wati slna dza'a ka magata na? ³¹ Zuza dzidziha ŋni ta Mana ma mtak. Manda ya nda vinda na: “vlagavla ta buradi daga ta luwa† ŋa tarj, ŋa zay tarj,» ka həj nda tsi. ³² Ka Yesu nda həj mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, Musa a ta vlaghunatá buradi ta saha ta luwa wa, Da dā ta vlatá buradi ta saha ta luwa. ³³ Tsa Buradi vliga Lazglafta ya ná, tsa ta saha ta luwa ta vla hafu ŋa mnduha ta ghəŋa hadik yeya,» ka'a nda həj. ³⁴ Ka həj mantsa: «Mghama dā! gdagda ta vlarjnatá mndərga tsa buradi ya,» ka həj.

³⁵ Ka Yesu nda həj mantsa: «I'i buradi ta vla hafu. Ka saghasa mndu da i'i, walglarjta a maya ta kuzlarjta wa. Ka zlghafzlgħa mndu ta i'i, walglarjta a ndala ta kuzlarjta wa. ³⁶ Wya mnaghunamna yu, nda ngha kuni ta i'i, ka kwalaghutá kuni ta zlghaftá i'i. ³⁷ Inda gwal

† 6:31 Ngha ta Sabi 16:13-15, 31.

vliha Da, dza'a saghasa həŋ da i'i. Had i'i guli dza'a zlanťá mndu ya ta sagha da i'i ma bli wa. ³⁸ Sa a i'i ta luwa ŋa maga skwi ta kumə yu wa. Sasa i'i ŋa maga skwi ta kumə mndu ta ghunighata. ³⁹ Skwi ta kumə mndu ta ghunighata ná, kwala dā kul zlanaghutá inda gwal vliha tsi, ŋa sli'aganapta dā ta həŋ badu kdakwa ghəŋa hadik. ⁴⁰ Wya skwi ta kumə Da dā, dər wati ma mndu ta nghanťá zwan ka zlgħaftá tsi, nda mutsa hafani ŋa kdekedzeŋ. Dza'a sli'aganapsli'a yu badu kdakwa ghəŋa hadik,» ka'a.

⁴¹ Ka ruruŋwaku la Yahuda ta ghəŋani, kabga mnayni kazlay: I'i buradi ta saha daga ta luwa kə'a. ⁴² «Tsatsi a Yesu zwanja Yusufu kay wu ra? Tsatsi a na snan amu ta i dani nda mani na ra? Ta ghəŋa wu ta mna tsi kazlay: Sa daga ta luwa yu kə'a ba?» ka həŋ. ⁴³ Ka Yesu nda həŋ mantša: «Zlanawazla ta ruruŋwaku mataba ghuni, ⁴⁴ had mndu dza'a laviŋťá sagha da i'i, ka ghunagaha a Da ta ghunighata da i'i wa. I'i, dza'a sli'aganapsli'a yu ta tsa mndu ya badu kdakwa ghəŋa hadik. ⁴⁵ Wya skwi vindaf la anabi: “Dza'a taghanaftagha Lazglafta† ta skwiha ta həŋ.” Dər wa ta snay, ka zlgħaftá tsa skwi ta taghə Lazglafta ya, dza'a saghasa tsa mndu ya da i'i. ⁴⁶ Va a tsaya ta mnay kazlay: Nda nghan tsa mndu ya ta Da nda irani kə'a wu, ba mndu ta saha da Lazglafta yeya nda nghan ta Da nda irani. ⁴⁷ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, mndu ta zlgħaftá i'i, nda mutsa hafani ŋa kdekedzeŋ. ⁴⁸ I'i buradi ta vla hafu. ⁴⁹ Zuza dzidziha ghuni ta mana ma mtak, kulam nda tsa, rwurwa inda tan. ⁵⁰ Wana buradi ta saha daga ta luwa hadna. Mndu ta zay, mtəta a wa. ⁵¹ I'i buradi ta vla hafu ta saha daga ta luwa. Kata zay mndu ta tsa buradi ya, dza'a nzaku tsa mndu ya nda hafu ŋa kdekedzeŋ. Tsa buradi ta vlə yu ya ná, slu'uvgha dā ya. Dza'a vlay yu, kada nzakwa mnduha ta ghəŋa hadik nda hafu,» ka Yesu nda həŋ.

† 6:45 Nghan ta Isaya 54:13.

⁵² Ka həj mantsa: «Waka na mndu na dza'a vlamatá slu'uvghani ɲa zay na?» ka la Yahuda zlganafta ta ghəɲani. ⁵³ Ka Yesu nda həj mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, ka za a kuni ta slu'uvgha Zwaɲa mndu, sa a kuni ta usani wu katsi, had hafu dekdek ma kaghuni wa. ⁵⁴ Mndu ta za slu'uvgha da, ta sa usa da, mamu hafu ɲa kdekedzerɲ ma tsa mndu ya. Dza'a sli'aganapsli'a yu ta tsa mndu ya badu kɔakwa ghəɲa hadik. ⁵⁵ Vərda skwa zay ná, slu'uvgha da ya. Vərda skwa say guli ná, usa da ya. ⁵⁶ Mndu ta za slu'uvgha da, ta sa usa da ná, ma i'i ta nzamta tsa mndu ya, ma tsa mndu ya nzamta i'i guli. ⁵⁷ Tsa Da ta ghunighata ya ná, nda hafu mida. Nda tsatsi ta nzakwa i'i nda hafu. Mantsa ya guli ka ta zay mndu ta i'i, dza'a nzanza nda hafu. ⁵⁸ Wana buradi ta saha daga ta luwa hadna. Nza a manda ɲa dzidziha ghuni ta zutá mana ka rwutá həj ya wa. Mndu ta za na buradi na ná, dza'a nzanza nda hafu ɲa kdekedzerɲ,» ka Yesu nda həj. ⁵⁹ Ta taghə tsi ta skwi ma həga tagha skwa la Yahuda ma Kafarnahum, mna Yesu ta tsa gwada ya.

Zlanavata sanlaha ma duhwalhani ta Yesu

⁶⁰ Ka sanlaha mataba duhwalhani snaɲər həj ta tsa gwada ya mantsa: «Dukdukwa na gwada na, wa dza'a laviɲtá snay na?» ka həj. ⁶¹ Daslafta Yesu ma vghani kazlay: Ta ruruɲwaku duhwalhani ta ghəɲa tsa tagha skwi ya kə'a, «nda ɲra ɲudufa kaghuni guli ra? ⁶² A ka tsa nghan kuni ta Zwaɲa mndu ta ɲlu da vli si hada tsi ghalya, waka ɲudufa ghuni dza'a magay tama? ⁶³ Sulkuma Lazglafta ta vla hafu, had sana skwi laviɲ mnda səla ta magata wa. Na gwada mnaghuna yu na ná, Sulkum nda hafu ya. ⁶⁴ Tsaw mataba ghuni ná, mamu sanlaha kul zlghafta dekdek,» ka Yesu nda həj. Tsaw nda sna Yesu daga zraftani ta gwal kul zlghafta dekdek, nda mndu ya dza'a skwapta tani.

⁶⁵ Ka Yesu sganaghata mantsa: «Tsaya kəl yu ka mnay ŋa ghuni kazlay: Had mndu dza'a laviŋtá sagha da i'i, ka ghunak a Da wu kə'a ya,» ka'a.

⁶⁶ Tahula mnata Yesu ta tsa gwada ya, nda ndəgha sanlaha ma duhwalhani ta vraghuta, ka kwal kul dza'agelta mistani. ⁶⁷ Ka Yesu mantsa: «Ki kaghuni, sli'a a kaghuni guli ra?» ka'a nda tsa gwal ghwanpdə his ya. ⁶⁸ Ka Simuŋ Piyer mantsa: «Mghama da! Da wa ta dza'a ŋni? Ya wana mamu gwada hafu ŋa kdəkedenŋ da kagha. ⁶⁹ Zlg hafzlg ha ŋni, nda sna ŋni guli kazlay: Kristi mndu nda ghuḅa ta saha daga da Lazglafta kagha kə'a,» ka'a nda tsi. ⁷⁰ Ka Yesu mantsa: «I'i a ta dagaptá na kaghuni ghwanpdə his na ra? Nziya nza tsi ná, ka halaway ya turtuk mataba ghuni,» ka'a nda həŋ. ⁷¹ Ta ghəŋa Zudas Iskaryut zwaŋa Simuŋ ta mna tsi ta tsaya kabga tsatsi mndu dza'a skwapta, dər má tek w tsatsi mataba tsa gwal ghwanpdə his ya.

7

Kwalaghuta zwanamani ta zlg haftá Yesu

¹ Tahula tsa, mbada Yesu ka ra hadika Galili. Va a ta dza'a ta hadika Zudiya wu, kabga ta dakwatsay dakwatsay maliha ta ghəŋa la Yahuda hada ŋa dzata. ² Tsaw ndusakndusa fitika skala dumbi da la Yahuda. ³ «Sli'afslí'a gha ka dza'a ka ta hadika Zudiya kada nghanŋa duhwalha gha guli ta slna ta magə ka, ⁴ had mndu ta kuma maranŋtá ghəŋani ta difa ghəŋani wa. Ya wya mamu skwiha ta magə ka ya, maranmara ta ghəŋa gha banluwa ŋa nghanŋa inda mnduha ta kagha,» ka zwanamani nda tsi. ⁵ Tsaw ta zlg haf a zwanamani ta tsatsi wa. ⁶ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Ta sagha a fitika dá wa. Ŋa kaghuni ya ná, dər ta wati luwa tsi, nda maga fitik, ka kaghuni. ⁷ Had kaghuni ta husanŋtá mnduha wa. I'i ná, husanhusa yu ta mnduha, kabga ta mnananmna yu ta slna taŋ kul dinaku ta həŋ. ⁸ Lawala

kaghuni! La a i'i wu, kabga ta kda a sagha fitika da karaku wu,» ka Yesu nda həj. ⁹ Tahula mnanatani ta tsa gwada ya ta həj, ka nzaghutá tsatsi ma Galili.

¹⁰ Manda laghwa zwanamani da vla skalu, ka sli'aftá tsatsi ka ghəjani ka lafi ma difa ma difa, kul marantá ghəjani banluwa.

Taghay Yesu ta skwi ma həga Lazglafta

¹¹ Ka la Yahuda mantsa: «Ga tsatsi tama!» ka həj ka zba Yesu ma vla skalu. ¹² Ka sli'avaftá zlərdutawi ka ɲdaɲda ta ghəja tsatsi mataba mnduha kazlay: ɲərma mndu ya, ka sanlaha, mnduha ta zadirɲta tsi, ka sanlaha. ¹³ Ma va tsaya ná, had mndu ta klanɲá lwi ka gwada ta ghəja Yesu wu, kabga zləja la mali ta ghəja la Yahuda.

¹⁴ Dəgatá tsa fitikha ɲa skalu ya ka gragra ya ná, ka sli'aftá Yesu ka lamə da həga Lazglafta. Ka taghə tsi ta skwi ɲa mnduha mida. ¹⁵ Ka la Yahuda mantsa: «Taghaf ga na mndu na ta na ɲani ma skwi na na? Ya wya ta lagha a da vla taghaftá skwi wu, waka a snantá skwi ma gwada Lazglafta mandana na?» ka həj ka ndərmimay. ¹⁶ Ka Yesu nda həj mantsa: «Ta sagha da mndu ta ghunigihatá skwi ta taghə yu, ta sabə da i'i a wa. ¹⁷ Ka fafa mndu ta ghəjani ka maga skwi ta kumə Lazglafta, dza'a nda sna ka ta sagha da Lazglafta na skwi ta taghə yu na tsi, ka ta kla'ata ma ghəja da a yu. ¹⁸ Mndu ta mna gwada ta ghəja ghəjani ná, ghəjani ta ghubu tsi. Mndu ta zba vlanɲá glaku ta mndu ya ta ghunafta, vərda mndu tsa mndu ya, ghwadaka mndu a wa. ¹⁹ Musa a ta vlaghunata zlahu wu ra? had ya mataba ghuni ta maga slna nda tsa zlahu ya wa. Ta zbə ɲaw kuni ta i'i ɲa dzata tama?» ka Yesu nda həj. ²⁰ Ka həj mantsa: «Nda ksa ka da halaway, wa ta zba kagha ɲa dzata na?» ka həj nda tsi.

²¹ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Turtuktuk yeya slna magarŋ yu, ka ndərmim kuni nda ndərmima demdem. ²² Vlaghunavla Musa ta zlahu ŋa datsa fafad, arŋ mndani Musa a ta zlrafta wa. Daga ta dzidzi ta zlrafta lu. Ta datsay a kuni ta fafada zwani badu sabat rke? ²³ Ka si laviŋlava kuni ta tsa fafada zwarŋ badu Sabat, kabga yaha lu da blanaptá zlahu Musa ya ní, kabgawu ta basa kuni ta ŋuduf ta ghəŋa i'i, kabga vəl mbanafda da ta mndu dzahuma' badu sabat tama? ²⁴ Ma tsə kuni ta guma wa iri, tsawa tsa ta guma manda ya ta raku,» ka Yesu nda həŋ.

Kristi ná, Almasihu ya

²⁵ Ka sanlaha ma mnduha la Ursalima mantsa: «Nana mndu na a ta zbə həŋ ŋa dzata kay ra? ka həŋ. ²⁶ Ngha ba ta platá vghani ta gwada, gwadanaf a lu wa. Ari tsatsaftsatsa a maliha mu kazlay: Kristi na mndu na kə'a kana? ²⁷ Arŋ mndani nda sna mu ta vli sabə tsi. Wya ka saghasa Kristi tani ná, had mndu nda sna ta vli dza'a sabə tsi wu,» ka sanlaha ma mnduha la Ursalima guli.

²⁸ Ma tsa tagha skwi ta taghə Yesu ma daba həga Lazglafta ya, ka klanťá tsi ta lwi dagala dagala. Ka'a mantsa: «Nda sna kaghuni ta i'i nda vli sabə yu dardar guli ra? Gaghəŋ gaghəŋa da a sagha yu wa. Vərdə mndu tsa mndu ta ghunidikta ya. Tsaw sna a kaghuni tama ta tsa mndu ya wa. ²⁹ I'i, nda sna yu, kabga sagha da tsatsi i'i. Tsatsi ta ghunidikta,» ka Yesu. ³⁰ Kamkamkam, ka sanlaha ka kuma ksay. Sew had ya ta faftá dzvu tida wu, kabga ta sagha a fitikani karaku wa. ³¹ «Badu saghar Kristi ní, dza'a magay ta mazəməzəmə ka malaghutá ŋa na mndu na ri?» ka ndəghata sanlaha ma mnduha mataba tsa dəmga ya.

Ghunafta la Farisa ta mnduha ŋa ksafťá Yesu

³² Ka sniŋťá la Farisa ta tsa skwi ta mnə mnduha makdek makdek ta ghəŋa Yesu ya. Ka ghunaftá la mali ta

ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda la Farisa ta gwal nŋha həga Lazglafta da ksa Yesu. ³³ Ka Yesu mantsa: «Ta teke'a nzda dā kwitikw da kaghuni, kada vra yu da mndu ta ghunidikta. ³⁴ Dza'a zbay kuni ta i'i, slafta a kuni ta i'i wu, laviŋta a kuni ta ḡhata ma vli ta dza'a yu guli wu,» ka Yesu nda həŋ. ³⁵ Ka la Yahuda mantsa: «Dza'a laghu diga ŋa kwala mu kul slanaghata na? Dza'a laghu da taba la Yahuda ta widamtá vgha ma səla la Grek, ka tagha skwi ŋa la Grek rki na? ³⁶ Dza'a zbay kuni ta i'i, sladiŋhata a kuni wu, laviŋta a kuni ta ḡhata da vli ta dza'a yu guli wu, ka'a ná, nu klatá ghəŋa tsa gwadani ya na?» ka həŋ ta ghəŋani.

Mnay Yesu ta gwada ta Sulkum nda ghuba

³⁷ Bađu kdavakta fitika tsa skalu ta nzakway ka mghama fitik ya, ka sli'aftá Yesu ka sladata, ka gwadata nda lwi dagala. Ka'a mantsa: «Ka ta kuzlanjukuzla ndala ta mndu, ka sawi tsi da i'i da sa imi. ³⁸ “Ka zlg hafzlg ha mndu ta i'i katsi, dza'a mbəzagapmbəza dzuḡbay ma ŋudufani.” Tsa imi ya ta vla hafu. Mantsa ya vindatani ma gwada Lazglafta,» ka Yesu. ³⁹ Tsaya ná, ta gwada ta ghəŋa Sulkum dza'a tsu'u gwal dza'a zlg haftá tsatsi ta tsa gwada ya. Ta vla a lu ta Sulkum karaku ma tsa fitik ya wu, kabga ta kapanaf a lu karaku ta Yesu ma glakwani wa.

Kwala Yesu kul had ma fəlma mnduha

⁴⁰ Ka sanlaha mataba tsa dəmgə ya snaŋər həŋ ta tsa gwada ya mantsa: «Vərda anabi na mndu na,» ka həŋ. ⁴¹ «Kristi ya,» ka sanlaha. «Tsaw ma Galili dza'a saba Kristi rki? ⁴² “Ma zivra Dawuda ma luwa Batlehem ta nzakway ka luwa Dawuda*” a dza'a saba Kristi, ka vindatani ma gwada Lazglafta kay ra?» ka sanlaha. ⁴³ Kidaghi gamndər ka tsa ndəghata mnduha ya dagavapta ta ghəŋa gwada ta

* 7:42 Nŋha ta 2 Samuyel 7:12, Zabura 89:4-5, Irmija 23:5, Mika 5:1.

Yesu. ⁴⁴ Kamkamkam, ka sanlaha ka kuma ksaf ta, sew had ya ta faftá dzvu tida wa.

Ga rgha maliha la Yahuda

⁴⁵ Ka vraghutá tsa gwal ngha hëga Lazglafta ya da slanaghatá tsa la mali ta ghëja gwal dra skwi ña Lazglafta nda la Farisa ya. Ka hëj mantsa: «Nya kwal kuni ksakta na?» ka tsaha ya nda hëj. ⁴⁶ Ka hëj mantsa: «Kay! Had mndu ta kdë walañtá gwadaftá mndërga tsa gwada ta gwadë tsa mndu ya wu,» ka hëj nda tsa la Farisa ya. ⁴⁷ Ka la Farisa mantsa: «Nu! Nanafnana lu ta kaghuni guli ña? ⁴⁸ Mamu mndu dër turtuk mataba la mali mali, nda ya mataba la Farisa ta zlglaftá tsa mndu ya ta nghë kaghuni ra? ⁴⁹ Tsa ndëghata mnduha ta zlglafta ta nghë kaghuni ya ná, sna a hëj ta zlahu Musa wu, gwal nda ksi'a hëj!» ka la Farisa nda hëj.

⁵⁰ Ka Nikwademu ta nzakway mataba tañ si ta sli'af ta girvidik ka lagha slanaghatá Yesu ya kay nda hëj mantsa: ⁵¹ «Ka ta dawap a lu ta gwada da mndu, ka snañtá skwi maga tsi wu ná, ta gi tsanaghasa zlahu mu ta guma ta ghëjani ra?» ka'a. ⁵² Ka hëj mantsa: «Tekw kagha mataba la Galili guli ra? Dzaña ta gwada Lazglafta ña ka ngha ka, ka dza'a slanaghasa ka ta vli ta mna saba anabi ma Galili,» ka hëj nda tsi. [⁵³ Tahula tsa, ka gazlaghutá hëj dzagha tañ.]

8

Marakw ksaf lu ta hliri

¹ Ka sli'af ta Yesu ka laghwi ta ghwá Zaytuñ. ² Wrëk tgha ka vragatá tsi, ka lamë tsi da daña hëga Lazglafta, ka sli'adaghatá inda mnduha da tsi. Ka nzatá tsi nda nza ka tagha skwi ña tañ. ³ Mbadá gwal tagha zlahu ña mnduha, nda la Farisa ka ksadaghatá sana marakw ksaf lu ta hliri.

Ka kladamta da taba mnduha ka sladanata ta kəma Yesu. ⁴ Ka həj mantsa: «Mghama dā! Wana na marakw na ksaf lu ta hliri. ⁵ Mndərga na marakw na ná, zlbambata nda pala, ka zlahā Musa mnaɲnata. Waka kagha nda ɲa gha na?» ka həj nda Yesu.

⁶ Tsaw ɲa tsanamtá matsavada, kada mutsafta həj ta rutsak tida lagha həj mna tsa gwada ya ɲani. Lagha Yesu ka dzamtá ghəj ka vinda skwi ta hadik nda ndəfiɲa dzvu. ⁷ Ka gdavatá həj ka va daway da tsi. Ka Yesu mantsa: «Ka waya mataba ghuni kul walaɲta gatá dmaku ya, ka zlafzla tsi ta wuda na marakw na nda pala,» ka'a kapantá ghəj. ⁸ Ka dzəglamtá tsi ta ghəj ka vindgəltá skwi ta hadik. ⁹ Tahula snanɲta taɲ ta tsa gwada Yesu ya, ka gazlaghatá həj turtuk turtuk, zlafta ta la galata mnduha ha ka saha ta zwani. Ka zlanɲta həj ta Yesu turtukwani nda tsa marakw ya ta sladu ta kəmani. ¹⁰ Kə'a ka Yesu kaplanɲta ghəj ná, tsa marakw yeya nghanɲ tsi. Ka Yesu mantsa: «A', gazlagha diga həj kay ní makwa na? Had mndu ta tsaghagha ta guma kay ra?» ka'a nda tsi. ¹¹ Ka tsa marakw ya mantsa: «Had mghama dā wa,» ka'a. Ka Yesu mantsa: «Tsa a i'i ta guma ta ghəɲa kagha guli wa. La! Yaha ka magəgəltá dmaku,» ka'a nda tsi.

Yesu tsuwadaka ghəɲa hadik

¹² Ka Yesu nda həj guli mantsa: «I'i tsuwadaka ghəɲa hadik, mndu ta dza'a mista dā ná, had dza'a mbada ma grusl wu, dza'a mutsay ta tsuwadaka hafu,» ka'a. ¹³ Ka la Farisa mantsa: «Ghuba ghəɲa gha ta ghubu ka, wərdā gwada a na gwada gha na wu,» ka həj ta ghəɲani. ¹⁴ Ka Yesu nda həj mantsa: «Dər má ghuba ghəɲa dā ta ghubu yu ná, wərdā gwada ya ta mnə yu, kabga nda sna yu ta vli sagha yu nda vli ta dza'a yu. Tsaw kaghuni ya ná, sna a kuni ta vli sagha yu, nda vli ta dza'a yu wa. ¹⁵ Kaghuni ná, guma wa iri ta tsə kuni. I'i, tsa a yu ta guma ta ghəɲa mndu

wa. ¹⁶ Ala ka tsatsa yu ta guma katsi, vərda guma na guma da, kabga turtukwa da a yu wu kawadaga ɲni nda Da ta ghunigihata. ¹⁷ Nda vinda ma zlahā ghuni kazlay: Ka nda guya gwada mnduha his ta va tsa skwa turtuk ya katsi ná, kahwathwata nzakwa tsa gwada ya* kə'a. ¹⁸ Ghuba ghəɲa da ta ghubu yu mndani, ta ghuba i'i Da da ta ghunidikta guli,» ka'a nda həɲ. ¹⁹ «Ga Da gha na?» ka həɲ nda tsi. Ka Yesu mantsa: «Sna a kuni ta i'i wu, sna a kuni ta Da da guli wa. Ka má nda sna kuni ta i'i ná, má nda sna kuni ta Da da guli,» ka'a nda həɲ.

²⁰ Ta tagha skwi ma daɓa həga Lazglafta mna tsi ta tsa gwadaha ya, ta nzaku ndusa nda vla pgha tsemi. Sew had mndu ta faftá dzvu tida wu, kabga ta sagha a fitikani wa.

Mnaɲta Yesu ta sli'ani da dani

²¹ Ka Yesu mantsa: «Dza'a laghula yu, dza'a zbay kuni ta i'i. Dza'a rwaku kuni ma dmaku, laviɲta a kuni ta ɓhata ma tsa vli ta dza'a yu ya wu,» ka'a nda həɲ guli. ²² Ka la Yahuda mantsa: «Vghani rki dza'a tsi dzuvta kəl tsi ka mnay kazlay: Laviɲta a kuni ta ɓhata da tsa vli ta dza'a yu ya wu kə'a na?» ka həɲ ta ghəɲa tsa gwadani ya. ²³ Ka Yesu mantsa: «Gwal ta ghəɲa hadik kaghuni, la ta luwa i'i, ɲa gwal ta ghəɲa hadik kaghuni, ɲa na ghəɲa hadik na a i'i wa. ²⁴ Tsaya tsa kəl yu ka mnay ɲa ghuni kazlay: Dza'a rwaku kuni ma dmakuha ghuni kə'a ya. Dza'a rwaku kuni ma dmakuha ghuni ka si zlgħa a kuni kazlay: "I'i ná, i'i ya kə'a ya wu,» ka'a nda həɲ. ²⁵ Ka həɲ nda tsi mantsa: «Wa kagha katək na?» ka həɲ. Ka Yesu nda həɲ mantsa: «Tsa i'i mnaghuna yu daga taɲtaɲ ya, ya. ²⁶ Ta traku skwiha ɲa mnay da ta kaghuni, ka tsaghunagħatá guma. Tsa mndu ta ghunigihata ya ná, vərda mndu ya. Skwi snaɲ yu da tsi ta mnə yu ɲa mnduha ta ghəɲa hadik,» ka'a nda həɲ.

* 8:17 Ngha ta Vrafta ta Zlahu 17:6, 19:15.

²⁷ Sew sna a həŋ kazlay: Ta gwadə ta Da na Yesu ta tsa gwadə ya kə'a wa. ²⁸ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Badu kapadafta ghuni ta Zwanja mndu ya, badu tsaya dza'a sənŋta kuni "ta i'i." Badu tsaya guli dza'a sənŋta kuni kazlay: Gaghəŋgaghəŋa da a ta maga yu ta skwi wu, manda ya taghadif Da ta mna yu ta gwadə da† kə'a. ²⁹ Tsa mndu ta ghunidikta ya ná, kawadaga ŋni nda tsi. Turtukwa da a zlihata tsi wu, kabga ta maganamaga yu ta skwi ta zdəganata inda fitik,» ka'a. ³⁰ Ta gwadə Yesu ta tsa gwadaha ya ná, nda ndəgha gwal ta zlgħafta.

Da Lazglaf̄ta ta sagħa kahwathwata

³¹ Ka Yesu nda tsa la Yahuda ta zlgħafta ya mantsa: «Ka gdavagda kuni ma skwi ta taghə yu ŋa ghuni katsi, nda nza kuni ka vərda duhwalha da. ³² Dza'a nda sna kuni ta kahwathwata, ŋa vlaghunata tsa kahwathwata ya ta nzaku nda platá vgha,» ka'a ³³ Ka la Yahuda mantsa: «Zivra Abraham aŋni, ta walaŋ a aŋni ta nzata ka vu'a mndu wa. Ta wu ŋa mnay għa kazlay: Dza'a plaku vgha ghuni kə'a na?» ka həŋ nda tsi. ³⁴ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Kahwathwata ta mnaghunata yu, inda mndu ta ga dmaku ná, nda nza ka vu'a dmaku. ³⁵ Had' vu'a ta gdavata ma həga ga mndu wu, zwanj yeya ta gdavata ŋa dekdek. ³⁶ Ka zwanj ta plighunista katsi ná, falau' vgha ghuni kahwathwata. ³⁷ Nda sna yu kazlay: Zivra Abraham kuni kə'a, ama wana kuni ta psa i'i ŋa dzata, kabga tsu'a a kuni ta gwadə da wa. ³⁸ Skwi nghanj yu da Da da ta mnə yu. Kaghuni, skwi taghaghunaf da ghuni ŋa ghuni ta magay,» ka'a ³⁹ Ka həŋ nda tsi mantsa: «Abraham da ŋni ta aŋni,» ka həŋ. Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Ka má vərda zwana Abraham kuni katsi ná, má mndərga slna Abraham ta magə kuni. ⁴⁰ Wana ndanana ná, ta zba dzata i'i ta

† 8:28 Ngha ta Yuhwana 3:14.

mnaghunatá kahwathwata skwi ya snay yu da Lazglafta kuni. Ta walaŋ a Abraham ta magatá mndërğa tsaya wa. ⁴¹ Kaghuni ná, slna da ghuni ta magə kuni,» ka'a nda həŋ. Ka həŋ mantsa: «Masagwa a aŋni wa. Turtuktuk Da ɲni ta nzakway ka Lazglafta,» ka həŋ. ⁴² Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Ka si Lazglafta vərđa da ghuni katsi ná, má dza'a dɔvudva kuni ta i'i. Sli'af da Lazglafta i'i ka sagha, gaghəŋgaghəŋa da a sagha yu wa. Tsatsi ta ghunigidaghata. ⁴³ Laviŋ a kuni ta snantá gwadā da wu, kabga kwala ghuni kul fatá sləməŋ ka sna skwi ta mnaghunata yu. ⁴⁴ Da ghuni ná, halaway ya. Ta kumay kuni ta maganatá skwi ta zdəganata. Nda nza tsatsi ka mnda dzata mndu daga ma zlafta. Ta walaŋ a ta sladafta ta kahwathwata wu, kabga had kahwathwata da tsi wa. Vərđa ɲani ma gwadā ta gwadagapta ná, tsakalawi ya, kabga tsakalawi tsatá fwa tsatsi. Dani ma tsakalawi tsatsi guli. ⁴⁵ I'i, tsu'a a kuni ta i'i, kabga mnay da ta kahwathwata wa. ⁴⁶ Waya mataba ghuni dza'a mnihata kazlay: Taḅ magamaga ka ta dmaku dər turtuk səla kə'a nda i'i na? Ka si kahwathwata ta mnə yu, kabga wu kwal kuni zlghay na? ⁴⁷ Mndu ya nda nza ka ɲa Lazglafta ná, ta snay ta gwadā Lazglafta. Kaghuni, sna a kuni ta gwadā Lazglafta wu, kabga nza a kuni ka ɲani wu,» ka Yesu nda həŋ.

I Yesu nda Abraham

⁴⁸ Ka la Yahuda mantsa: «Ta ɲaŋni a ta mnay kazlay: Mnda la Samari kagha, nda ksa ka da halaway kə'a kay rke?» ka həŋ nda tsi. ⁴⁹ Ka Yesu mantsa: «Ksa a yu da halaway wa. Glaku ɲa da ta vlay ɲa Da da, ka mbidata kaghuni ta i'i. ⁵⁰ Zba vlantá glaku ta ghəŋa da a ta zbə yu wa. Turtuk tsa mndu ta zba tsa glaku ya ɲa da, tsatsi ta tsa guma guli. ⁵¹ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata,

mndu ta snatá skwi ta taghə yu, had dza'a mtuta dekdek wa,» ka'a nda həŋ.

⁵² Ka la Yahuda nda tsi mantsa: «Ndanana grafta ɲni kazlay: Nda ksa ka da halaway kə'a. Mtumta Abraham, rwurwa la anabi guli. “Ka snasna mndu ta skwi ta taghə yu ná, had dza'a mtuta dekdek wu,” ka ka ná, ⁵³ mal kagha ka tsa da ɲni Abraham ta mtuta ya ra? Ari mal kagha a ka tsa anabiha ta rwuta ya na? Wa i'i ka kagha ta gray na?» ka həŋ. ⁵⁴ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Ka vla glaku ta vlə yu ɲa ghəŋa da katsi ná, bətbət tsa glakwa da ya. Da da ta vlihatá glaku, tsa ta mnə kaghuni kazlay: Má Lazglafta ɲni ya kə'a ⁵⁵ kul snaɲta kuni ya. I'i nda sna yu ta tsatsi. Ka má sna a yu wu ka yu mazlay katsi ná, má dza'a nzakway yu ka guram nda kaghuni ta tsakalawi ya. Tsaw nda sna i'i ta tsatsi, ta snay yu ta gwaɗani guli. ⁵⁶ Harharhar ghəŋa Abraham ta ghəŋa vəl ndanayni ta dza'ani nghanjá fitika da. Ka nghanjá tsi, ka tuta tsi da rfu,» ka Yesu nda həŋ. ⁵⁷ Ka la Yahuda mantsa: «Ta maga a ima gha hutaf mbsak ná, gi nda ngha yu ta Abraham ka ka?» ka həŋ nda tsi. ⁵⁸ Ka Yesu mantsa: «“Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, makəd lu ka Yatá Abraham ná, mamu i'i,» ka'a nda həŋ. ⁵⁹ Na mnatani ta tsaya, ka hlaftá həŋ ta pala ɲa zlərtsay. Ka difaghutá Yesu, ka saghu tsi da daba həga Lazglafta.

9

Mbanafta Yesu ta sana ghulpata mndu

¹ Ta labə Yesu ta tvi, ka nghanjá tsi ta sana mndu nda ghulpa daga ta yagatá lu. ² «Maləma da! Wana nda ghulpa na mndu na daga ta yagatá lu. Tsatsi re, dadahani a ta gatá dmaku katək na?» ka duhwalhani dawanja da tsi. ³ Ka Yesu mantsa: «Ta ghəŋa dmakwani a ghulpəta tsi wu, ta ghəŋa dmakwa dadahani a guli wa. Ghulpghulpa ɲa maravata slna Lazglafta nda ma tsatsi. ⁴ Ta ka fitik vəl na

ná, magamamaga ta slna mndu ya ta ghunigihata. Wana vli dza'a kuzuta ŋa kwal kul laviŋta ksəgəltá slna. ⁵ Tata ghəŋa hadik na yu karaku ná, i'i tsuwadaka ghəŋa hadik,» ka Yesu.

⁶ Tahula mnatani ta tsa gwada ya, ka tftatá tsi ta sərdək, ka hwada'atá hadik nda tsi, ka masanafta ta kwapaya irihani. ⁷ Manda kdiŋtani ta masanaftá, ka'a nda tsi mantša: «La mbaziŋta kuma gha ma ima Silwe,» ka'a. Tsa «Silwe» ya ná, manda mnay kazlay: Ghunay kə'a ya. Ka sli'aftá tsi ka laghwi mbaziŋtá kumani. Mbaziŋtani, tsidid irani, ka sli'aftá tsi ka laghu dzaghani. ⁸ «Na mndu ta nzata ka gatá skwi da mnduha ya a na mndu na kay ra?» ka sləvdahani si ta gdata ta nghanja ta gatá skwi ya. ⁹ «Tsatsi ya» ka sanlaha. «Tsatsi a wu, sana mndu ya ta gara vgha nda tsatsi,» ka sanlaha guli. Ka tsa mndu ya mantša: «Aŋ! vada ya,» ka'a. ¹⁰ «Waka ka magay kəl ka ka nghanjá vli ba?» ka həŋ nda tsi. ¹¹ «Sana mndu ya ta hgə lu ka Yesu, ta hwada'atá hadik, ka masadiftá tsi ta kwapaya iriha da. “La mbaziŋtá kuma gha ma ima Silwe,” ka'a nda i'i, ka sli'aftá yu ka laghwi yu mbaziŋta, kəl yu ka nghanjá vli,» ka'a. ¹² «Ga tsa mndu ya ndana?» ka həŋ nda tsi. «Sna a i'i wa,» ka'a nda həŋ.

Dawutá vla la Farisa da tsa mndu si nda ghulpa ya

¹³ Ka klaftá həŋ ta tsa mndu si nda ghulpa ya, ka klaghata da la Farisa. ¹⁴ Tsaw badu Sabat hwada'ata Yesu ta tsa hadik ya, ka masanaftá tsa mndu ya ta kwapaya irihani ka mbanaftha ya. ¹⁵ Ka dawgəltá la Farisa da tsi kə'a magaku kəl tsi ka nghanjá vli. Ka'a mantša: «Hadik hwada a tsi, ka masadifta ta kwapaya iriha da. Ka mbaziŋta yu ta kuma da, kəl yu ka nghanjá vli,» ka'a nda həŋ. ¹⁶ Ka dgavaptá la Farisa his gamndər. «Mnda Lazglafta a tsa mndu ya wu kabga sna a ta skwi ta mnə zlahá

sabat wu,» ka sanlaha. «Waka mnda dmaku dza'a maga mndërga tsahaya ma mazëmzëm na?» ka sanlaha, ka hëj ta ghëjani. ¹⁷ Ka hëj nda tsa mndu ya mantša: «Wa tsa mndu ta mbaghafta ya ka kagha ta gray na?» ka hëj ka mahis nda tsi. «Anabi ya,» ka'a nda hëj.

¹⁸ Ta lanaf a ta la mali ta ghëja la Yahuda na mnay kazlay: Si nda ghulpa tsa mndu ya, ka nghanťá tsi ta vli kə'a wa. Ka laghu hëj hgaktá dadaha tsa mndu ya. Ka sagha hëj. ¹⁹ Manda sagha tañ, «zwaña ghuni na mndu na ra? Grafgra kuni kazlay: Nda ghulpa ta yagata kuni kə'a ra? Waka a magaku kəl tsi ka nghanťá vli ndana ba?» ka hëj nda hëj. ²⁰ Ka dadahani mantša: «Nda sna añni kazlay: Zwaña ñni ya kə'a. Ta yagatá ñni guli ná, nda ghulpa. ²¹ Tsaw sna a añni kə'a magaku kəl tsi ka nghanťá vli wa. Dawawadawa da tsi, nda gla tsatsi prək ka zlghawani tsatsi ka ghëjani,» ka hëj. ²² Ta zlëjay tsa dadahani ya ta la maliha ta ghëja la Yahuda, kəl hëj ka mnay mantša. Tsaw la mali ta ghëja la Yahuda ya ná, nda ghada dzrafta tañ. Mndu ta mnay kazlay: Yesu ná Kristi ya kə'a ná, dza'a taliñtala lu ta tsa mndu ya ma hëga tagha skwa mu kə'a. ²³ Tsaya kəl dadahani ka mnay kazlay: Nda gla tsatsi, prək tsatsi ka ghëjani ka zlghawani kə'a ya.

²⁴ Ka hgëglanťá la Farisa ta tsa mndu ya kamahis. Ka hëj nda tsi mantša: «Mna kagha ta kahwathwata ta kəma Lazglafta. Añni ná, nda sna añni kazlay: Mnda dmaku tsa mndu ya kə'a,» ka hëj. ²⁵ Ka tsa mndu ya mantša: «Ka mnda dmaku tsi, ka mnda dmaku a tsi wu, sna a i'i wa. Skwi turtuk ya snañ i'i ná, si nda ghulpa yu, ndanana nda ngha yu ta vli tsidid,» ka'a nda hëj. ²⁶ «Waka a magaghata kəl ka ka nghanťá vli ka ka?» ka hëj nda tsi. ²⁷ «Ghadaghada yu ta mnaghunata, va a kuni ta snay wu. Nu ta kumë kuni ta mnëglaghunata da tama, ari ta kumay a kaghuni ta nzakway ka duhwalhani guli na?» ka'a nda

Yuhwana 9:28 35 Yuhwana 9:41

həŋ. ²⁸ Ka rarazə həŋ. Ka həŋ mantsa: «Ba kagha ta nzakway ka duhwalani wala, aŋni ná, duhwalha Musa aŋni. ²⁹ Nda sna amu kazlay: Gwadgana gwada Lazglafta ta Musa kə'a. Tsa mndu ya, sna a aŋni ka sagha ga tsi wu,» ka həŋ. ³⁰ Ka tsa mndu ya mantsa: «Wanawa mandərmimi kay tama! Sna a kuni ta vli ka ga sagha tsi wu? Wana gunihaguna ta ira i'i tada tsa. ³¹ Skwi ya snaŋ amu ná, zlgħa a Lazglafta ta wa skwi ta dawu mnda dmaku wa. Mndu ya ta vla glaku ŋani, ta snanatá ŋani, ta zlgħə tsi ta wani. ³² Ka yawu ta sna a lu ta mnay kazlay: Mamu mndu ta gunanatá ira mndu yaga lu nda ghulpa kə'a wa. ³³ Ka si nza a tsa mndu ya ka mnda Lazglafta wu ná, má had sana skwi laviŋ tsi ta magata wa,» ka'a nda həŋ. ³⁴ Ka həŋ nda tsi mantsa: «Kagha yaga lu ka dmaku dze'dze' guli ná, ka taghəgəltá skwi ŋaŋni,» ka həŋ, ka ghzlagapta ma həga tagha skwa taŋ.

Vərdaka ghulpata mndu

³⁵ Manda snaŋta Yesu kazlay: Ghzlagap ghzla lu ma həga tagha skwa la Yahuda kə'a, ka lagha tsi slanaghata. Ka'a mantsa: «Zlgħafzlgħa ka ta Zwanja mndu ra?» ka'a nda tsi. ³⁶ Ka tsa mndu ya mantsa: «Waya ní mghama da! Mnihamna ka zlgħafta yu,» ka'a nda tsi. ³⁷ «Vani na ta nghə ka, ta gwada nda kagha na,» ka Yesu nda tsi. ³⁸ «Zlgħafzlgħa yu mghama da,» kə'a tsəlbata ka ndəba dzvu ŋani. ³⁹ Ka Yesu mantsa: «Sasa yu ta na ghəŋa hadik na ŋa dganatá nzakwa mnduha. ŋa nghanja gwal kul nghanjá vli, ta vli. Ta ghulpəta gwal nda ngha ta vli,» ka'a. ⁴⁰ Ka sanlaha ma la Farisa hada mantsa: «Dza'a ghulpghulpa aŋni guli ra?» ka həŋ nda tsi manda snaŋta taŋ ta tsa gwadaha ya. ⁴¹ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Ka má ghulpghulpa kuni katsi ná, má had dmaku ta kaghuni wa.

Tsaw “nda ngha aŋni ta vli,” ka kuni ndanana ya, tsaya kəl dmakwa ghuni ka gđavata,» ka’a nda həŋ.

10

Yesu vərđa mnda ngha tuwak

¹ Ka Yesu mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, mndu ta kwal kul lami nda ta watgha gamaka tuwakha, ka valadata nda ta muhul ná, ghali tsa mndu ya, gənda tsa mndu ya guli. ² Ala ka lami nda ta watgha tsa mndu ya katsi, mnda ngha tuwakha tsa mndu ya. ³ Dza’a gunanaguna mnda ngha tsa həga ya ta watgha, dza’a nda sna tuwakha ta lwani, ŋa hgayni ta tuwakhani nda hga taŋ nda hga taŋ. Ŋa zligiŋtani ta həŋ dzibil. ⁴ Zligiŋtani ta inda tuwakha ta nzakway ka ŋani ya, ŋa dza’ani ta kəma taŋ, ta dza’a hahəŋ mistani. Ta dza’a tuwakhani mistani, kabga nda sna hahəŋ ta lwani. ⁵ La a həŋ mista mndu kul snanťa həŋ wu, dza’a hwayaghuhwaya həŋ di’iŋ nda tsi, kabga tsatsaf a həŋ ta lwani wa.»

⁶ Mantsa ya ka Yesu mnanatá mahdihdi ta həŋ, sew sna a tsa mnduha ta snay ya ta ghəŋa tsa skwi ta mnə tsi ya wa.

Yesu vərđa mnda ngha tuwak

⁷ Ka Yesu nda həŋ guli mantsa: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, i’i watgha gamaka tuwakha. ⁸ Inda gwal ta sagha ka tinlaghutá i’i, ghali tsaha ya, gənda həŋ guli. Ama ka kwalaghutá tuwakha ta sna lwa taŋ. ⁹ I’i watgha gamaka tuwak, ka lamla mndu nda ta i’i, dza’a mbaku. Dza’a laviŋlava ta lami ka sabi, ŋa mutsaftani ta skwa zayni. ¹⁰ Mndu ta ghali ná, ghali ŋani ta sagha da ghalay, ŋa dzata, ŋa zadanata. I’i ná, saghasa yu ŋa mutsafta mnduha ta hafu ka haslay, ŋa nzakwa taŋ kul had sana skwi ta pđugudunustá həŋ. ¹¹ I’i vərđa mnda ngha tuwak, vərđa mnda ngha tuwak ná, nda fa vghani ŋa tuwakhani.

¹² Mndu ta ngha tuwak ta plə lu nda pla ɲani ná, ɲani a tuwakha wu na, nghayni ta kramtak mtak ta sagha ya ná, hwayaghutani ka zlanavatá tuwakha, ɲa valafta kramtak mtak ta tuwakha, ka kwitanatá həŋ. ¹³ Tsaya skwi ta magə mndu ta maga slna ɲa tsemi, had ɗaɲwani nda tuwakha wa. ¹⁴ I'i ná, vərɗa mnda ngha tuwak yu, nda sna yu ta tuwakha ɗa, hahəŋ guli nda sna hahəŋ ta i'i, ¹⁵ manda va ya snaŋ Da ta i'i ya, i'i guli ná, nda sna yu ta Da, nda fa vgha ɗa guli ɲa tuwakha ɗa. ¹⁶ Mamu sanlaha ma tuwakha ɗa guli, kul had ma na gamak na. Dza'a nda sna həŋ ta lwa ɗa, ɲa hlaktá ɗa ta həŋ, ɲa nzata taŋ tuts, turtuk mndu ta ngha həŋ. ¹⁷ Dvudva Da ta i'i, kabga fafa yu ta vgha ɗa ɲa mtuta, ɲa mutsəglafɗa ɗa. ¹⁸ Had mndu ta laviŋtá klaptá hafu ma i'i wu, i'i ka ghəŋa ɗa ta vlata. Laviŋlava yu ta vlata, laviŋlava yu ta mutsəglafɗa. Tsaya skwi dza'a ka magay ka Da ɗa nda i'i.»

¹⁹ Ka dagəglavaptá la Yahuda kidaghi gamndər ta ghəŋa tsa gwadɗa ya. ²⁰ Ka sanlaha ma həŋ mantsa: «Mamu duhwala halaway ma na mndu na, nda ksa da halaway, ɲaw ta sna kuni ta gwadɗa ta gwadɗe tsi na?» ka həŋ. ²¹ «Had mndu nda ksa da halaway ta gwadɗa manda tsaya wu, laviŋlava duhwala halaway ta gunana ta iri ta mnduha ra?» ka sanlaha guli.

Zlghafa sanlaha ta Yesu wa

²² Ma fitika mazlam, ka skalə lu ta skala havaktá guna həga Lazglafɗa ma Ursalima. ²³ Mbada Yesu ka wawaku ma rmak ta wa tsa həga Lazglafɗa ta hgə lu ka rmaka Salumuŋ ya. ²⁴ Ka lagha la Yahuda wanafta dliwis. Ka həŋ nda tsi mantsa: «Ŋa kulam yawu dza'a zlaŋnata ka ma dga ghəŋ ta dgə ɲni na? Ka kagha ta nzakway ka Kristi ya kay, mnaŋna ka dardar ba?» ka həŋ nda tsi. ²⁵ Ka Yesu nda həŋ mantsa: «Mnaghunamna yu, zlgha a kuni wa. Na slnaha ta magə

yu nda hga Da da na ta mnantá i'i, ²⁶ zlgħa a kuni wu kabga had kuni mataba tuwakha da wa. ²⁷ Nda sna tuwakha da ta lwa da. I'i nda sna yu ta hahəj, ta dza'a həj mista da guli. ²⁸ Ta vlarjvla yu ta hafu ŋa kdekedzej ta həj. Had həj dza'a walarjta zwaduta wu, had mndu dza'a hlaptá həj ma dzva da guli wa. ²⁹ Tsa Da da ta vliha ta həj ya, malaghumala ta inda sanlaha. Had mndu dza'a lavinjta hlaptá həj ma dzva Da da wa. ³⁰ Aŋni nda Da da ná, ka skwa turtuk ŋni,» ka'a nda həj.

³¹ Lagħa la Yahuda ka hləglaftá pala ŋa zlərtsay. ³² Ka Yesu nda həj mantša: «Wya nda ndəgha slna dīnadīna si da Da da magaghuna yu, ta ghəjə wati ta kuma kuni ta zlərtsa i'i na?» ka'a nda həj. ³³ Ka həj mantša: «Ta ghəjə magata għa ta skwi dīna a ta zlərtsa ŋni ta kagħa wu, ta ghəjə vəl kwarakwara għa. Kagħa ta nzakway ka mnda səla ná, ta gra ghəjə għa ka nda Lazglafta,» ka la Yahuda nda tsi. ³⁴ Ka Yesu nda həj mantša: «Vinda a ma deftera zlahā ghuni ma vla mnay Lazglafta kazlay: Kagħuni ná, "lazglaftaha" kuni* kə'a kay ra? ³⁵ Nda sna mu kazlay: Had mndu dza'a lavinjta hərdīnta skwi nda vinda ma deftera Lazglafta wu kə'a. Tsaw lazglaftaha kuni ka Lazglafta tsanaftá hgu ta mnduha ta mnə tsi ta gwadani ŋa taŋ. ³⁶ I'i, Da ta zbaptá i'i, ka ghunigihata ta ghəjə hadik, waka kuni dza'a mnay kazlay: Ta kwarakwara ka kə'a kabga mnay da kazlay: Zwaŋa Lazglafta yu kə'a? ³⁷ Ka slna Da da a ta magə yu ta nghə kuni wu, ma zlgħaf kuni ta i'i. ³⁸ Ala ka si vani tsi ta magə yu katsi, dər má zlgħaf a kuni ta i'i wu, zlgħafwazlgħa a ka tsa slnaha ya, kada grafta kuni, ŋa snarjta ghuni kazlay: Da ta nzaku ma i'i, i'i ma Da guli kə'a,» ka Yesu nda həj. ³⁹ Ta ghəjə tsaya ka zbəgəltá həj ta ksafra, ka zadānagħatá tsi rək ta həj. ⁴⁰ Ka vrəglagħutá Yesu ta 6la ghwa Zurdej, ma vla

* 10:34 Ngha ta Zabura 82:6.

tarjara magay Yuhwana ta batem ŋa mnduha, ka nzatá tsi hada. ⁴¹ «Had mazəmzəm dər turtuk maga Yuhwana wa. Tsaw inda skwi ya mna Yuhwana ta ghəŋa na mndu na ná, manda va tsaya nzakwani, ka ndəghata mnduha ta sli'adaghata da tsi ta mnay.» ⁴² Ma tsa vli ya, nda ndəgha gwal ta zlghaftá Yesu.

11

Mtakwa Lazar

¹ Mamu sana mndu ma luwa Betani Lazar hgani ksaf dāŋwa. Ma tsa luwa ya ta nzakwa kwaghamani ta nzakway ka i Mari nda Marta. ² Tsa Mari ya tsa ta pghanaftá urdi ta səla ta Mgham Yesu ka takadāy nda swida ghəŋani ya. Zwanjamani tsa Lazar kul dughwanaku ya guli. ³ Ka tsghaghatá tsa kwaghamani ya ta lwi ŋa Yesu kazlay: Mghama da, dughwana a tsa gra gha ya kay wu kə'a. ⁴ Ka Yesu mantša: «Dzata a tsa dāŋwa ya ta Lazar wa. Ŋa maraŋtá glakwa mbrakwa Lazglafta tsa dāŋwani ya, kada maravata glakwa Zwanja Lazglafta guli,» ka'a manda snanṭani ta tsa gwaḍa ya.

⁵ Tsaw ta dṽay Yesu ta i Marta nda mukumani nda Lazar. ⁶ Tahula tsa snanṭa Yesu kazlay: dughwana a Lazar wu kə'a ya, ka magəglatá tsi ta fitik his, ma tsa vli hada tsi ya. ⁷ Tahula tsa, «vramavra ta hadika Zudiya,» ka'a nda duhwalhani. ⁸ «Maləma da, kdakwa la Yahuda tsa ta kuma zlərta ta kagha nda pala ŋa dzata ná, vramavra ta hadika Zudiya ka ka?» ka duhwalhani nda tsi. ⁹ Ka Yesu mantša: «Ghwanpḍə his a nzemndi ma vaghu ra. Ka ta mbaḍə gifitik mndu ta mbaḍa ná, had tuthun, ta dzadzay wu, kabga tsuwadək vli ta wa irani gifitik. ¹⁰ Ala ka girvidik ta mbaḍa mndu ta mbaḍa katsi, ta dzadzay tuthun, kabga nḡa a ta vli girvidik wu,» ka Yesu nda həŋ. ¹¹ «Wa a dzadza hani ta gra mu Lazar, ka la yu da sli'anafṭa,» ka'a

nda həŋ tahula mnatani ta tsa gwada ya. ¹² «Mghama da! ka si hani ta dzata ya ní, had dza'a mbafta ra?» ka duhwalhani nda tsi. ¹³ Ba va hani ta dzata kahwathwata ka hahəŋ sizlay nda ŋa taŋ. Tsaw ta ghəŋa mtatani mna Yesu ta ŋani. ¹⁴ Ka Yesu klinistá ghəŋani ta həŋ mantša: «Nda mta Lazar tane! ¹⁵ Ta rfu yu ta ghəŋa kwala da kul had hada. Dina tsaya ka ŋa ghuni, ŋa fafta ghuni ta ghəŋ ta i'i. Mbadma slanaghata ndana tama,» ka'a nda həŋ. ¹⁶ «Mbadma amu guli, ka dza'a mu rwuta kawadaga nda tsi,» ka Tuma ta hgə lu ka mbuhwali nda pđakwa duhwalha.

Yesu hafu

¹⁷ Ta lagha Yesu ná, mafwada fitika Lazar tsa ma hadik manda padamta. ¹⁸ Tsa luwa Betani ya, malaghumala a ka meli hkən nzakwani nda luwa Ursalima wa. ¹⁹ Nda ndəgha la Yahuda ta sli'adaghata da zgwantá i Marta nda Mari, ta ghəŋa mtatá zwanjama taŋ. ²⁰ Manda snantá Marta kazlay: Wa'a Yesu ta sagha kə'a, ka labə tsi da guyay ta tvi, ta nzutá nzakwani Mari mintgha. ²¹ Ka Marta nda Yesu mantša: «Mghama da! Ka má hadna ka katsi ná, má mta a zwanjama da wa. ²² Tsaw dər nda vanana ná, nda sna yu kazlay: Inda skwi dza'a ka dawantá da Lazglafta ná, dza'a tsu'aghaf tsu'a Lazglafta ta wani kə'a,» ka Marta nda Yesu. ²³ Ka Yesu mantša: «Dza'a sli'agapsli'a zwanjama gha ma mtaku,» ka'a nda tsi. ²⁴ «Nda sna yu mantša kazlay: Dza'a sli'agapsli'a ma mtaku badu kđakwa ghəŋa hadik kə'a,» ka Marta nda tsi. ²⁵ Ka Yesu nda tsi mantša: «I'i tsa mndu ta sli'aganaptá gwal nda rwa ŋa nzəglata taŋ nda hafu ya. Mndu ta zlghaftá i'i dər mtumta tsi, dza'a nzanza nda hafu. ²⁶ Dər wati ma mndu ka ta ndiri tsi ta zlghaftá i'i had dza'a mtuta dekdek wa. Zlghafzlgha ka ta tsa?» ka Yesu nda tsi. ²⁷ Ka Marta nda tsi mantša: «Aŋni mghama da,

zlg hafzlg ha yu kazlay: Kagha ná, Kristi Zwaŋa Lazglafta ya dza'a saha ta ghəŋa hadik ka,» ka'a nda tsi.

Tawa Yesu ta ghəŋa mta ta Lazar

²⁸ Mnatani ta tsa gwada ya, ka sli'aftá tsi ka laghwi mnanatá mukumani Mari makdek makdek kazlay: Wa'a tsa mndu ta taghamatá skwi ya kay hadna ta gvala kagha, ka'a. ²⁹ Na gi snaŋta Mari mantsa ya, gi brahwat sli'afta, ka hwaya slanaghatá Yesu. ³⁰ Tsaw ta lamə a Yesu da luwa karaku wu, tata nzaku ma tsa vla guyakwa taŋ nda Marta ya. ³¹ Nghay tsa la Yahuda ta nzaku ma həga ta lba ŋuduf ŋa Mari ta tsa gi sli'aftani brahwat ka sli'i dzibil ya, ka həŋ mantse: Ya sli'ani da taw ta kulu tsa, ka həŋ ka sabi mistani. ³² «Mghama da! Ka má hadna ka ná, má mta a zwaŋama da wu,» Ka Mari zləmbatá ma ghuva Yesu nghanər tsi manda bhadaghatani da tsa vli nda tsi ya. ³³ Nghay Yesu ta Mari ta taw, nda tsa la Yahuda ta labə mistani ya tani, ka lagha tsi ta ŋudufa Yesu ka kbanafte. ³⁴ «Ga padamta kuni na?» ka'a nda həŋ. «Mghama da! Sawi nghanata ba,» ka həŋ nda tsi. ³⁵ Ka mbəzə Yesu ta ima taw. ³⁶ «Nghawa kə'a ta dɔvay ba!» ka la Yahuda ta ghəŋani. ³⁷ «Tsatsi ta mbanafte ghulpata mndu kay guli ná, lavin a ta pyaftá Lazar má ŋa kwal kul mtuta ra,» ka sanlaha mataba taŋ.

Vranamta Yesu ta hafu ma Lazar

³⁸ Ka ləglagha tsi ta ŋudufa Yesu. Ka sli'aftá tsi ka lagha ta kulu. Sana galigha ya fuŋ lu ta klam ta wani. ³⁹ «Taŋwalaghwa ya klam ta wani ya,» ka Yesu. «Mghama da! Nda ghada zi'atani, kabga ma fwada fitikani na manda padamta,» ka Marta, mukumani ma tsa mndu nda mta ya. ⁴⁰ «Mnagha a yu kazlay: Ka zlg hafzlg ha ka ná, dza'a nda nga ka ta mbrakwa Lazglafta kə'a kay ra?» ka Yesu nda tsi. ⁴¹ Ka taŋwalaghuta həŋ ta tsa klam ya. Ka nghadaftá

Yesu nda ta luwa, ka'a mantsa: «Da! Ta rfay yu ta kagha, kabga ta zlg hafzlg ha ka ta tawa da. ⁴² Nda sna yu kazlay: Ta gdagda ka ta zlg hidiftawa da ka'a. Nziya nza tsi ná, na na mnduha ta widifta na ta mna yu, kada zlg hafta hən,» ka'a. ⁴³ Tahula mnatani ta tsa gwada ya, ka'a nda lwi dagaladagala mantsa: «Lazar! Sabsa,» ka'a. ⁴⁴ Ka sabə tsa Lazar si nda mta ya nda slahwatá səlahani nda dzvuhani, nda patak ma kuma. «Paliŋwapala, ka mbada tsi ta mbada,» ka Yesu nda hən.

Baray mghamha ta vgha na dzatá Yesu

Mat 26:1-5, Mak 14:1-2, Luk 22:1-2

⁴⁵ Mataba tsa la Yahuda si ta lagha da zgwa Mari ya ná, nda ndəgha sanlaha ta zlg haftá Yesu nghanər hən ta skwi maga tsi. ⁴⁶ Ka sli' aftá sanlaha mataba tar, ka laghwi slanaghatá la Farisa, ka rusanaftá skwi maga Yesu ta hən. ⁴⁷ Lagha la mali ta ghənə gwal dra skwi na Lazglafta nda la Farisa, ka tskanatá gwal tsa guma. Ka hən mantsa: «Dagala mazəmzəm ta magə tsa mndu ya, waka mu dza'a magay na? ⁴⁸ Ka zlanazla mu ka va magayni katsi ná, dza'a sli' aghuslia mnduha da zlg haftá tsatsi, na sagha la Ruma da zadanatá həga Lazglafta nda mndəra amu tani,» ka hən. ⁴⁹ Ka Kayifa ta nzakway tekw mataba la mali ta ghənə la Yahuda, ya zbap lu ka mali ta ghənə gwal dra skwi na Lazglafta ma tsa vaku ya, nda hən mantsa: «Kaghuni wa, had skwi snar kuni wa. ⁵⁰ Had kuni ta ndanu ra? Draj mtuta mndu turtuk da manaka mnduha, kaya dza'a zadanata lu ta mndəra mndu nekwnekw,» ka'a.

⁵¹ Tsaw tsa gwada mnə tsi ya ná, nda dvayni a wa. Ma vəl tsa nzakwani ka mali ta ghənə gwal dra skwi na Lazglafta ya ná, ka mnutá tsi kazlay: Dza'a mtumta Yesu da mnaka la Yahuda ka'a. ⁵² Na la Yahuda nda ghənə tar a wu, nda nza guli na tskanatá inda zwana Lazglafta ta widatá vgha.

⁵³ Daga badu tsa ka dzraftá həŋ ta wi ŋa dzata Yesu. ⁵⁴ Tsaya kwal Yesu margəltá vghani banluwa mataba la Yahuda. Ka sli'aftá tsi ka laghwi da sana luwa ta hgə lu ka Ifrayim ndusa nda wa mtak. Ka nzatá tsi hada kawadaga nda duhwalhani.

⁵⁵ Ka ndusaktá fitika skalay la Yahuda ta Pak. Ma kdaku tsa fitika skalu ya, ka sli'adaghatá ndəghata mnduha tsa hadik ya da luwa Ursalima, ŋa ghubiŋtá vgha taŋ. ⁵⁶ «Ta ndanə kuni ná, dza'a saghasa da vla skalu re, ari saghata a wa na?» ka həŋ mataba taŋ, ka zba Yesu. ⁵⁷ Tsaw si mnumna la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta nda la Farisa kazlay: Ka wa mndu da snaŋtá vli hada tsi ya ná, ka mna tsi ŋa ksafta, ka həŋ.

12

Pghafta Mari ta urdi ta səla Yesu

Mat 26:6-13, Mak 14:3-9

¹ Ta pdakwa fitik mku' ka maga skala Pak, ka Lagha Yesu da luwa Betani, ma tsa luwa ta nzaku Lazar, tsa mndu sli'aganap tsi ma mtaku ya kay. ² Ka danatá lu ta skwa zay hada, ka dgə Marta. Tekw tsa Lazar ya mataba tsa mnduha ta nzata ŋa za skwa zay kawadaga nda Yesu ya. ³ Ka klaftá Mari ta hwaraka urda sana fu ta hgə lu ka Nar, nda bla dzvani, ka rita litir. Ka pghə tsi ta səla Yesu, ka takaday nda swida ghəŋani. Ka vərtikanaftá tsa urdi ya ta vli ma inda tsa həga ya. ⁴ Ka Zudas Iskaryut zwaŋa Simuŋ, ta nzakway tekw mataba duhwalha Yesu ta dza'a skwapta ya mantsa: ⁵ «Had lu si ta skwaptá na Urdi na ka tседа vagma mnduha hkən dərmək* ka daganaftá gwal ka pdu ra?» ka'a. ⁶ Vərda gwada ta la pdu a gwadə tsi wa. Vərda tsatsi ná, ghali ya kabga ta dza'a tsatsi nda kla'atá tsa skwi ta tskə lu ma zlibi da tsi ya. ⁷ Ama ka Yesu mantsa:

* 12:5 Ngha ta Yuhwana 6:7.

«Zlanazla! Ka fata tsi ɲa badu pada i'i. ⁸ Gwal pɔdu ná, tavata kaghuni hahəŋ. I'i, nzata a yu tavata kaghuni ɲa ðekðek wu,» ka'a.

Mal dzatá Lazar, ka gwal dra skwi ɲa Lazglafta

⁹ Snaɲta ndəghata la Yahuda kazlay: Wa'a Yesu ma Be-tani kə'a, ka sli'adaghatá həŋ. Tsa sli'adaghatata sli'adagha həŋ ya ná, ta ghəŋa gwada ta Yesu nda ghəŋani a wu, ta kumay həŋ ta nghanɲá tsa Lazar sli'aganap Yesu mataba gwal nda rwa ya guli. ¹⁰ «Dzatá Lazar guli!» ka la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ɲa Lazglafta kurata, ¹¹ kabga nda ndəgha la Yahuda ta sli'apta mataba taŋ ka laghwí da zlgħaftá Yesu ta ghəŋa gwada ta Lazar.

Lama Yesu da luwa Ursalima

Mat 21:1-11, Mak 11:1-11, Luk 19:28-40

¹² Gamahtsimani, ka snaɲta ðəmgá ta sli'adaghatata da tsa vla skalú ya kazlay: Wa'a Yesu ta sagha da Ursalima kə'a. ¹³ Ka bal həŋ ta sluhwa zlizlam ka dza'a da guyay ta tvi. Ka həŋ mantsa: «Ŋa Lazglafta glaku! Ka tfanaghatfa Lazglafta ta wi ta mndu ta sagha nda hga Mgham. Ka tfanaghatfa Lazglafta ta wi ta Mghama la Isra'ila,» ka həŋ ka hla wi. ¹⁴ Manda ya nda vinda, ka mutsaftá Yesu ta zwaŋa kɔdih, ka laf tsi tida.

¹⁵ «Ma zləŋ kuni ta zləŋ mnduha ma luwa Ursalima, wa'a Mghama ghuni ta sagha ta zwaŋa kɔdih†,» ka'a.

¹⁶ Inda tsa skwiha ta magaku ya ná, ta sna a duhwalhani ta klatá ghəŋani karaku wa. Tahula kapanafta lu ta Yesu ma glakwani, ka havaktá həŋ kazlay: Ta ghəŋa tsatsi vindafta lu ta tsa skwi ya kə'a, ka sagha tsa skwi mna lu ma gwada Lazglafta ya magata manda va tsaya guli, ta ghəŋa Yesu.

¹⁷ Ka rusu inda tsa mnduha si kawadaga nda Yesu ya

† 12:15 Ngha ta Zakari 9:9.

ta skwi ngharj həŋ, ma fitika sli'aganaptani ta Lazar ma kulu, mataba gwal nda rwa ya. ¹⁸ Tsaya kəl mnduha ka sli'adaghata da guyay kabga sñaŋta taŋ ta tsa mazəməzəm maga tsi ya. ¹⁹ «A had' sana skwi dza'a magata mu ya na! Nghawa ɓa ta inda mnduha ta dza'a mistani,» ka la Farisa mataba taŋ.

Maganatá slna ta Yesu, ka dza'a mistani

²⁰ Mamu la Grek† mataba tsa gwal ta sli'adaghata da Ursalima ŋa tsəlɔu da Lazglafta ma tsa fitika skalu ya. ²¹ Ka həŋ mantša: «Mghama ɗa! Ta kumay ŋni ta guyata nda Yesu,» ka həŋ nda Filip ta nzakway ka mnda luwa Betsayda ta hadika Galili. ²² Ka laghu Filip mnanatá Andre, ka sli'aftá həŋ kawadaga ka laghwi mnanatá Yesu. ²³ Ka Yesu nda həŋ mantša: «Nda maga fitik dza'a kəl lu ka kapanaftá Zwaŋa mndu ma glakwani. ²⁴ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, ndleŋw manda va tsaya ta nzata hya nimaya ka dədam a tsi da hadik ka rwutani. Ka rwurwa tsi, dza'a yaf ya dagala. ²⁵ Mndu ta dva ghəŋani ná, dza'a zadɪnzada. Ala, ka malaghumala dvafta tsa mndu ya ta Lazglafta ka skwiha ma ghəŋa hadik katsi, dza'a nzulananzula tsa mndu ya ta hafani ŋa kdekedzeŋ. ²⁶ Kata kumay mndu ta magihatá slna ná, ka sawi tsi mista ɗa, ma tsa vli dza'a nzata i'i ya, hada dza'a nzata tsa mndu ta magihatá slna ɗa ya guli. Ka ta magihamaga mndu ta slna, dza'a ŋlanafjla Da ɗa ta tsa mndu ya,» ka'a nda həŋ.

Mnay Yesu ta gwaɗa ta dza'ani mtaku

²⁷ Ka Yesu mantša: «Ndanana ná, wana nda tsa ŋudufa ɗa. Sna a yu ta skwi ŋa mnay ɗa wa. Da! Klapkla ta i'i ma na ghuya ɗaŋwa na ka yu, tsaw ta ghəŋa tsa ghuya ɗaŋwa ya klə yu ka saha ta ghəŋa hadik da ghuyay kay guli. ²⁸ Da! Maraŋmara ta glakwa gha,» ka'a.

† 12:20 Ngha ta Yuhwana 7:35.

«Ghadaghada yu ta marañtá glakwa dá, dza'a kday yu ta maray guli,» ka lwi gwadagata daga ta luwa. ²⁹ «Luwa ya ta ηəzlata,» ka dəmga ta snay. «Duhwalha Lazglafta ya ta gwadganata,» ka sanlaha. ³⁰ Ama ka Yesu mantsa: «Tsa lwi ta gwadagata ya ná, ka ηa dá a wa, ka ηa ghuni gwadagata tsi. ³¹ Ndanana tama, nda maga fitika tsanaghatá guma ta na ghəŋa hadik na. Ndanana dza'a wudidinjta lu ta mghama na ghəŋa hadik na. ³² I'i, badu kapadifta§ lu ta na ghəŋa hadik ya, dza'a tđaktđak yu ta inda mnduha da i'i,» ka'a. ³³ Tvi kə'a dza'a mtaku ta mnə tsi ma tsa gwadani ya. ³⁴ «Dza'a nzata ηa kdekedzeŋ Kristi, ka aŋni taghafta ma deftera zlahu ná, waka kagha tama ta mnay kazlay: Dza'a kapanafkapa lu ta Zwaŋa mndu kə'a. Wa tsa Zwaŋa mndu ya?» ka tsa dəmga ya. ³⁵ Ka Yesu mantsa: «Ta bəts nzda tsuwadək karaku mataba ghuni. Tatake'a tsuwadək na ná, Mbadawambada ta mbada ma tsuwadək, yaha vli da kuzaghunaghata. Mndu ta mbada ma grum ná, sna a ta vli ta dza'a tsi wa. ³⁶ Zlgħafwazlgħa ta tsuwadək ta da kaghuni tsi na, kada nzakwa kuni ka zwana tsuwadək,» ka'a nda həŋ. Gwadata Yesu ta tsa gwada ya, ka laghu tsi ka zagħuta di'ij nda həŋ, ka difaghuta.

Kwalaghuta la Yahuda ta zlgħaftá Yesu

³⁷ Kulam nda tsa mazəmzəmha mamaga tsi ta wa ira taŋ ya, ka kwalaghutá həŋ ta zlgħafta. ³⁸ Mantsa ya dza'a kəl tsi ka nzakway taḅ ta gwadá manda ya mna anabi Isaya kazlay:

«Mghama dá, wa ta zlgħaftá gwada ya gwada ηni?

Wa maranaŋ Mgham Lazglafta ta mbrakwani*?»

³⁹ Skwi kwal həŋ zlgħafta ná, wya tsi ka Isaya mnata guli:

⁴⁰ «Lazglafta ta ghulpintá ira taŋ,
ka təŋanaftá ghəŋa taŋ,

§ 12:32 Ngha ta Yuhwana 3:14. * 12:38 Ngha ta Isaya 53:1.

ɲa kwala taɲ nghanɲa nda ira taɲ,
 ɲa kwala taɲ tsatsafta da mbədaktá hən ta vgha tvə i'i
 ɲa mbanafɲa dǎ ta hən† kə'a,» ka Lazglafta.

⁴¹ Ma tsa fitika nghanɲa Isaya ta glakwa Yesu ka mnə tsi ta gwadǎ ta ghəɲani‡ ya, mnata tsi ta tsa gwadǎ ya. ⁴² Ma va tsaya ná, mamu ndəghata la mali ta ghəɲa la Yahuda ta zlgħaftá Yesu. Ama ka kwalaghutá hən ta maraɲtá ghəɲa taɲ, kabga zləɲa gwadǎ da la Farisa, da taliɲtá lu ta hən ma həga tagha skwa taɲ. ⁴³ Malaghumala dɲafta taɲ ta ghubu da mnduha ka ya da Lazglafta.

Yesu ná, tsuwadək ya

⁴⁴ Ka Yesu klaɲtá lwi mantsa: «Mndu ta zlgħaftá i'i, i'i a zlgħaf tsi wu, tsa mndu ta ghunigihata ya zlgħaf tsi. ⁴⁵ Mndu nda ngha ta i'i, nda ngha ta mndu ta ghunigihata. ⁴⁶ I'i ná, tsuwadək yu, ka saha yu ta ghəɲa hadik kada kwala mndu ta zlgħaftá i'i da nzata ma grum. ⁴⁷ Ka nda sna mndu ta gwadǎ mna yu, ka kwalaghutá tsi ta maga slna nda tsi katsi, i'i a dza'a tsa guma ta ghəɲani wu, kabga sa a yu ta ghəɲa hadik ɲa tsa guma wu, sasa yu ɲa mba mnduha ta ghəɲa hadik. ⁴⁸ Mndu ta vziɲta ka kwalaghutá tsi ta zlgħaftá gwadǎ dǎ, dza'a tsanaghatsa lu ta guma. Tsa gwadaha gwadǎ yu ya dza'a tsanaghata guma baɲu kdakwa ghəɲa hadik. ⁴⁹ I'i ná, gaghəɲ gaghəɲa dǎ a ta gwadǎ yu ta gwadǎ wa. Tsa Da ta ghunigihata ya ta mnihatá gwadǎ ɲa gwadǎy dǎ, nda ya ɲa ta taghay dǎ ɲa mnduha. ⁵⁰ Nda sna yu kazlay: Skwi ta mnə tsi ná, ta vlay ta hafu ɲa kdekedzeɲ kə'a. Inda skwiha ta mnə yu ná, manda va skwi mniha Da dǎ ta mna yu,» ka'a.

13

Mbazanata Yesu ta səla duhwalhani

† 12:40 Ngha ta Isaya 6:9-10. ‡ 12:41 Ngha ta Isaya 6:1.

¹ Ta kdavakta fitik lu, gamahtsimani dza'a skala lu ta skala Pak. Nda sna Yesu kazlay: Saghasa fitik dza'a kəl tsi ka zlanatá na ghəŋa hadik na, ka laghu da Da kə'a. Dvudva tsatsi ta gwal ta zlghafta ma na ghəŋa hadik na, had kdavakta dvutani ta həŋ wa. ² Ka zə Yesu ta skwa zay nda duhwalhani gahawu. Nziya nza tsi, ghadaghada halaway ta hbutá Zudas zwaŋa Simuŋ Iskaryut ŋa skwaptá Yesu. ³ Nda sna Yesu ka ghəŋani kazlay: Sa daga da Lazglafta yu, dza'a vru da Lazglafta yu kə'a. Nda sna guli kazlay: Fanamfa Lazglafta ta inda skwi ma dzvani kə'a. ⁴ Ka sli'avatá tsi ma tsa vla za skwi ya, ka sudatá tsi ta lgutani, ka klaftá tsi ta ira gwada ka hbivta misti. ⁵ Ka tamtá tsi ta imi ma glifiŋ, ka mbambazə tsi ta səla duhwalhani. Ka ta takad tsi nda tsa ira gwada hbiv tsi misti ya kay. ⁶ Ka lagha tsi ta Simuŋ Piyer. Ka Simuŋ Piyer mantša: «Mghama dá! Kagha ná, ŋa mbaza səla dá!» ka'a nda tsi. ⁷ «Ta kda a snaŋta gha ta na skwi ta magə yu na karaku wu, dza'a nda sna ka dazlay,» ka Yesu nda tsi. ⁸ «Kadzeŋkadzeŋ, had ka ta walaŋtá mbaza səla dá wu,» ka Piyer nda tsi. «Ka mbazagha a yu ta səla gha wu, had ima gha ma i'i wu,» ka Yesu nda tsi. ⁹ Ka'a mantša: «Mghama dá! Səlahá dá kweŋkweŋ a dza'a ka mbazihata tama wu, nda dzvuha dá nda ghəŋa dá tani,» ka Simuŋ Piyer nda tsi. ¹⁰ Ka Yesu mantša: «Ka nda mbazambaza mndu, had ta zbəgəltá mbaza wa. Ba səlahá kweŋkweŋ dza'a mbambazanaghuta tsi, kabga tsuwedaka vghani. Tsuwedaka vgha ghuni, tsaw kaghuni demdem a wu,» ka Yesu nda tsi. ¹¹ Nda sna Yesu ta mndu dza'a skwapta, tsaya kəl tsi ka mnay kazlay: Kaghuni demdem a tsuwedaka wu kə'a ya.

¹² Tahula mbambazanatani ta səlahá taŋ, ka sudglavatá tsi ta lgutani, ka nzəgladatá ka zəgəltá skwi. Ka'a nda həŋ mantša: «Nda sna kuni ta tsa skwi magə yu ŋa ghuni ya

ra? ¹³ “Mndu ta tagha skwi” njarñi ka, “mghama rñi” ka, ka kuni ta hga i’i. Ta rja ghuni tsaya, manda va tsaya yu. ¹⁴ Ka si i’i ta nzakway ka mgham, mndu ta tagha skwi rja mndu, mbaza ghuna mbaza yu ta sɛla ya ní, kaghuni guli rja mbazay ghuni mantša ta rja sani nda sani. ¹⁵ Maraghunatá tsaya maraghuna yu, rja magay kaghuni guli manda tsa magaghuna yu ya. ¹⁶ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, had kwalva ta malaghutá mghamani wu, had mnda ghunay guli ta malaghutá mndu ta ghunafta wa. ¹⁷ Ka nda sna kuni ta tsaya, dza’a rfu kuni kata magay kuni ta slna nda tsi. ¹⁸ Nda kaghuni demdem a ta gwada yu ta tsa gwada ya wu, nda sna yu ta gwal zabap yu. Tsa gwada nda vinda ma defteri ya ná, dina ka magatani mantša. “Mndu ta zə rñi ta skwa zay kawadaga nda tsi ta lidista.*” ¹⁹ Ka yu ta mnaghunata daga ndanana ma kdaku skwi ka slata. Mantša tama ka slasla skwi ya, rja zlghafta ghuni kazlay: “I’i ná, i’i ya” kə’a. ²⁰ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, ka tsu’aftsu’a mndu ta mndu dza’a ghunafta yu katsi ná, i’i tsu’af tsi. Ka tsu’aftsu’a tsi ta i’i, tsu’aftsu’a guli ta mndu ta ghunigihata,» ka’a.

Sli’a Zudas skwaptá Yesu

Mat 26:20-25, Mak 14:17-21, Luk 22:21-23

²¹ Tahula kdñta Yesu ta mana tsa gwadaha ya, ka ghudzavaftá rñudufani, ka’a mantša: «Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, mamu sani ma kaghuni dza’a skwaptá i’i,» ka’a mnanarñta həñ baz. ²² Ghurghurghur, ka duhwalhani ka nanagha vgha tarñ. Sew sna a həñ ka ta wa ta mna tsi wa. ²³ Tsaw sani turtuk mataba duhwalhani, tsa ta mamə Yesu ya, tavata Yesu nzanavata tsi. ²⁴ «Wa na mndu ta gwadə ka ta ghərñani na na? ka ka dawarñta da tsi ba?» ka Simurñ Piyer nda tsi nda dzvu. ²⁵ Mantša ya tama,

* 13:18 Ngha ta Zabura 41:10.

«Waya ní mghama dá,» ka tsa duhwal ya fadaghatá ghəŋ da ghuva Yesu ka daway. ²⁶ Ka Yesu mantša: «Tša mndu dza'a ni'agafťa yu ta ndurzla dafa ka vlanťa ya ná, vani tsaya,» ka'a nda tsi. Ka ni'agafťa tsi ta ndurzla dafa ka vlanťa Zudas zwaŋa Simuŋ Iskaryut. ²⁷ Na gi tša zlgħafťa Zudas ta tša ndurzla dafa ya, gi lama halaway dida tša. «Maga misimmisim ta skwi ta kumə ka ta magay,» ka Yesu nda tsi. ²⁸ Haf mndu dər ka turtuk mataba tša gwal ta nzata ka za skwi ya nda sna ka kabgawu kəl tsi ka mnay ŋani mantša wa. ²⁹ Zlah la skwaktá skwi ŋa za skalu, ka la valanťa skwi ta gwal ka pďu a ka Yesu nda tsi, ka sanlaha ta ndanay, kabga da Zudas zliba tska skwa taŋ. ³⁰ Na zlgħafťa Zudas ta tša ndurzla dafa ya, ka gi sabə tsi dzibil. Rvidik vli ta tša luwa ya.

Dvuwadva ta vgha ghuni

³¹ Tahula sagħwa Zudas dzibil, ka Yesu mantša: «Ndana na ŋlanafta lu ta Zwaŋa mndu. Ka ŋlanaftá lu ta Lazglafta guli nda ma tsatsi. ³² Ka nda ma tsatsi zlagigiŋta Lazglafta ta glakwani ya, dza'a marigiŋmara ma vərďa tsatsi ta glakwa zwaŋ guli, dza'a gi magay ndana ndana. ³³ Zwana dá, ta bats yeya nzda da kawadaga nda kaghuni, dza'a zbay kuni ta i'i. Manda va ya mnana yu ta la Yahuda kazlay: Laviŋ a kuni ta bhata ma vli ta dza'a yu wu kə'a ya, manda tsaya ta mnaghunanta yu ta kaghuni guli ndana. ³⁴ Wana lfida zlahu ta vlaghunata yu. Dvuwadva ta vgha ghuni sani nda sani. Manda va ya đvu i'i ta kaghuni ya, đvuwadva kaghuni guli ta vgha ghuni sani nda sani. ³⁵ Ka ta đvuđva kuni ta vgha ghuni sani nda sani katsi, ta tsaya dza'a sənťa mnduha kazlay: Duhwalha dá kuni kə'a,» ka'a.

Mnay Yesu ta krughuva Piyer

Mat 26:31-35, Mak 14:27-31, Luk 22:31-34

³⁶ Ka Piyer mantsa: «Mghama da! dza'a diga ka na?» ka'a nda tsi. «Laviŋ a ka ta bhata da tsa vli ta dza'a yu ya ndanana wu, dazlay ya, dza'a bhaɓha ka mista da,» ka Yesu nda tsi. ³⁷ Ka Piyer mantsa: «Mghama da! kabgawu dza'a kwal yu laviŋtá bhata mista gha ndana na? Dər ŋa dzatá i'i tsi, fafa yu ta vgha da ka ŋa gha,» ka'a nda tsi. ³⁸ Ka Yesu mantsa: «Va kahwathwata, fafa ka ta vgha gha ŋa da ra? Kahwathwata ka yu ta mnaghata, ma kdaku vazak wahata ná, hkən səla dza'a mnata ka kazlay: Sna a yu ta na mndu na wu, kə'a nda i'i,» ka'a.

14

Nda ma Yesu tva dza'a da Da

¹ Ka Yesu nda duhwalhani kay guli mantsa: «Yaha ŋudufa ghuni da tdu, fafwafa ta ghəŋa ghuni ta Lazglafta faf kuni guli ta ghəŋa ghuni ta i'i. ² Nda ndəgha vla nzaku ma həga ga Da da, ka má haɗ tsi mantsa wu, má mnaghunamna yu. Dza'a nda sli'a yu da payaghunatá vli. ³ Tahula laghwa da ka payaghunatá vli, dza'a vragavra yu, ŋa hlay da ta kaghuni tavata i'i. ŋa mutsafta kaghuni guli ta nzaku ma vli dza'a nzata i'i, ka'a. ⁴ Wya nda sna kaghuni ta vli ta dza'a yu, nda sna kuni ta tvi guli,» ka'a. ⁵ Ka Tuma mantsa: «Mghama da, sna a ŋni ta vli ta dza'a ka wu, waka aŋni dza'a snaŋtá tvi?» ka'a nda tsi. ⁶ Ka Yesu nda tsi mantsa: «I'i tvi, i'i kahwathwata, i'i hafu. Haɗ mndu dza'a laviŋtá lami da həga ga Da, ka nza a tsi nda tvə i'i wa. ⁷ Ka nda sna kuni ta i'i dza'a nda sna kuni guli ta Da da. Ndanana ná, nda sna kuni, nda nga kaghuni guli,» ka'a nda tsi.

⁸ Ka Filip mantsa: «Mghama da! Maraŋnamara ta tsa Da ya, ka zɗafta ŋudufa ŋni,» ka'a nda tsi. ⁹ Ka Yesu nda tsi mantsa: «Nda kɗa fitika da kawadaga nda kaghuni Filip ná, ta sna a ka ta i'i ra? Ka nda nga mndu ta i'i ná, nda

ngha ta Da. Waka ka dza'a mnay kazlay: Maraṅnamara ta Da kə'a na? ¹⁰ Zlghaf a ka kazlay: Ta nzaku ma Da i'i, Da guli ta nzaku ma i'i kə'a ra? Nana gwadaha ta mnaghunata yu na ná, ma ghəṅa da a ta kla'ata yu wa. Tsa Da ta nzaku ma i'i ya ta maga tsa slnaha ya. ¹¹ Fafwa fa ta ghəṅa ghuni ta skwi ta mnaghunata yu kazlay: I'i ta nzaku ma Da, Da guli ta nzaku ma i'i kə'a ya. Fafwafa ta ghəṅa ghuni dər ta ghəṅa tsa slnaha yeya tsi. ¹² Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, mndu ta zlghaftá i'i, dza'a magay tsatsi guli ta slna ta magə yu. Dza'a magay ka malaghuta kabga nda sli'a i'i da Da da. ¹³ Mantsa tama, inda skwi dza'a kuni dawəṅta nda hga da, dza'a magay yu, kada marəṅta Da ta glakwani nda ma zwaṅ. ¹⁴ Ka dawəṅdawa kuni ta sana skwi nda hga da, dza'a magay yu,» ka'a.

Dza'a għunaga għuna Da ta Sulkum nda għuḅa

¹⁵ «Ka dvudva kuni ta i'i, dza'a snasna kuni ta zlahuha da. ¹⁶ I'i, dza'a daway yu da Da ta sana mndu ṅa għunəgaghunatani ṅa nzatani ṅa dekdek kawadaga nda kaghuni ṅa kata kaghuni. ¹⁷ Tsa mndu ya ná, Sulkuma kligiṅtá kahwathwata ya. Laviṅ a mndu ma ghəṅa hadik ta tsu'afta wa. Laviṅ a həṅ ta snəṅta guli wa. Kaghuni nda sna kaghuni, kabga ta gdata kawadaga nda kaghuni, dza'a gdavagda ṅa dekdek ma ṅudufa ghuni. ¹⁸ I'i, zlaghunata a yu manda zwana tawakri wu, dza'a vragaghavra yu da kaghuni. ¹⁹ Ta bəts nzdə da, nghanṅa a mnduha ma ghəṅa hadik ta i'i wa. Kaghuni ya, dza'a nda ngha kuni ta i'i, kabga ta nzakw nda hafu i'i, dza'a nzata nda hafu kaghuni guli. ²⁰ Badu tsaya dza'a snəṅta kuni kazlay: Ta nzaku ma Da i'i, ta nzaku ma i'i kaghuni, i'i guli ta nzaku ma kaghuni yu kə'a.

²¹ «Ka ṅanaṅa mndu ta zlahuha da ka snata, tsaya mndu ta dvutá i'i. Dza'a dvudva Da da ta tsa mndu ta dvutá i'i ya.

I'i guli dza'a d'vud'va yu ŋa maranaŋta d'a ta nzakwa d'a,» ka'a.

²² «Kinawu ka kagha dza'a maravata da aŋni, kul maravata ka da mnduha ta ghəŋa hadik na?» ka Zuda, Zudas Iskaryut ya a wa. ²³ Ka Yesu nda tsi mantsa: «Ka d'vud'va mndu ta i'i, dza'a ŋanaŋa ta gwada d'a, dza'a d'vud'va Da d'a ta tsatsi guli. ŋa sagha ŋni nda Da d'a tani ŋa nzakwa ŋni ga taŋ. ²⁴ Ka d'vu a mndu ta i'i wu katsi, ŋana a ta gwada d'a wu, nana gwada ta mnaghunata yu ta snə kuni na ná, kla a ma ghəŋa d'a a yu wu, tsa Da d'a ta ghunigihata ya ta mnihata.

²⁵ «Mnaghunamna yu ta tsaya ta wana yu kawadaga nda kaghuni na. ²⁶ Tsa mnda kata mndu dza'a saha ya, Sulkum nda ghufa ya dza'a ghunagata Da nda hga d'a. Tsatsi dza'a taghaghunaftá inda skwi, ŋa havaghunaktá inda gwada managhuna yu.

²⁷ «Zdaku ya ta zlaghunanta yu*. Zdakwa d'a ya ta vlaghunata yu. Vla a yu ŋa ghuni manda ya ta vlə mnduha ma ghəŋa hadik wa. Yaha ŋudufa ghuni da tdu, yaha kuni da zləŋ. ²⁸ Nda sna kuni ta gwada mnaghuna yu kay, “nda sli'a yu, dza'a vragaghavra yu da kaghuni.” Ka ta d'vay kuni ta i'i katsi ná, dza'a rfay kuni ta rfu ta ghəŋa má snaŋta ghuni kazlay: Nda sli'a yu da Da kə'a, kabga mal Da ka i'i. ²⁹ Wana yu ta mnaghunata tsa skwiha ya ndanana ma kdaku həŋ ka slata, kada zlghafta kuni ta skwi ta mnaghunata yu, slarə tsi. ³⁰ Had gwada ta dagala ta ŋa mnaghunata d'a wu, kabga wya tsa ghwadaka mghama na ghəŋa hadik na ya ta sagha. Tsaw laviŋ a ta ŋraptá i'i wa. ³¹ Dina ka snaŋta mnduha ta ghəŋa hadik kazlay: D'vud'va yu ta Da kə'a. Inda skwiha ta magə yu guli ná, manda va ya mniha Da ta maga yu. Sli'afwasli'a hadna mbadma,» ka'a.

* 14:27 Ngha ta Isaya 9:5.

15

Yesu vərda fwa Inabi

¹ «I'i vərda fwa inabi, Da da mnda hvay. ² Inda dzva fu ta dzuslafta ta i'i, kul had ta yaku ná, ta tsiŋtsa. Inda dzva fu ta dzuslafta ta i'i ta yaku guli na, ta sladafslada ŋa sgəglavaghata yakwani. ³ Ghadaghada tsa gwađa ta mnaghunata yu ya ta sladaftá kaghuni. ⁴ Gđavawagđa nda ndi'atá vgha ta i'i manda ndi'atá i'i nda kaghuni ya. Laviŋ a dzva fu ta yafta ka ndi'a a tsi ta dughwaŋ wa. Mantsa kaghuni guli, laviŋ a kuni ta magatá sana skwi ka gđava a ndi'atá kaghuni ta i'i wa. ⁵ I'i fwa inabi, kaghuni dzvuhani, mndu ta gđavata ndi'atani ta i'i manda i'i nda tsatsi ya, dza'a yaf ya tsatsi rgədzəb. Ka had i'i wu, laviŋ a kuni ta magatá sana skwi wa. ⁶ Ka gđava a ndi'atá mndu ta i'i ná, dza'a wudidiriŋ wuda lu manda dzva fu ŋa ghwalutani, ŋa hlaftá tsa dzvuhani ya, ka pghamta ma vu, ŋa drutani. ⁷ Ka gđavagđa ndi'atá kaghuni ta i'i, ka gđavagđa gwađa da guli ma kaghuni katsi, dawawadawa ta inda skwi ta kumə kuni, dza'a mutsay kuni. ⁸ Ka rgədzəb ta yafta kuni ta maray kuni kazlay: Duhwalhani aŋni kə'a, tsaya dza'a maraŋtá glakwa Da da. ⁹ Dvuđva i'i ta kaghuni manda va ya đvu Da da ta i'i ya. Gđavawagđa ma đvutá mnda da. ¹⁰ Ka ta snasna kuni ta zlaha da, dza'a gđavagđa kuni ma đvutá mnda da. Manda tsaya snata i'i ta zlaha Da da, kəl i'i ka gđavata ma đvutá mndani.

¹¹ «Mnaghunamna yu manda va tsaya kada yifafta rfa da ma kaghuni, ŋa ndəghafta rfa kaghuni guli. ¹² Wya zlaha da ta mnaghunata yu, đvuwadva ta vgha ghuni sani nda sani manda va ya đvu i'i ta kaghuni ya. ¹³ Had sana đvutá mndu ta malaghuta ta ghəŋa vlata mndu ta hafani ŋa grahani wa. ¹⁴ Ka ta magay kuni ta skwi ta mnaghunata yu ná, nda nza kuni ka graha da. ¹⁵ Hgəgla a yu ta kaghuni ka kwalvaha wu, kabga sna a kwalva ta skwi ta magə

darjahəgani wa. Graha dā ta hga i'i ta kaghuni, kabga inda skwi taghaf yu da Da dā ná, snaghunamsna yu. ¹⁶ Kaghuni a ta zbaptá i'i wu, i'i ta zabaptá kaghuni, ka faghunaghatá slna ŋa magay, ŋa yafta ghuni, ŋa gđavata tsa yakwa ghuni ya. Mantsa tama, dza'a vlaghunavla Da dā ta inda skwi dza'a kuni dawan̄ta nda hga dā. ¹⁷ Skwi ta mnaghunata yu ná, ka dvuta kuni ta vgha ghuni sani nda sani,» ka'a.

Kwalaghuta ghəŋa hadik ta i Yesu nda duhwalhani

¹⁸ Ka Yesu mantsa: «Ka ta husan̄husa kuni ta mnduha ta na ghəŋa hadik na katsi, tiŋəl i'i ta husan̄tá həŋ ka kaghuni. ¹⁹ Ka má ŋa na ghəŋa hadik na ka ghuni katsi, má dza'a d̄vaf̄d̄va mnduha ta na ghəŋa hadik na ta kaghuni, kabga ŋa taŋ kuni mazlay. Zabapzaba yu ta kaghuni, ka hligiŋtá kaghuni mataba mnduha ta ghəŋa hadik. Ta ka ŋa mnduha ta ghəŋa hadik a kaghuni wu, kəl kuni ka husan̄tá həŋ. ²⁰ Havakwahava ta gwada mnaghuna yu. “Malaghumala a kwalva ka Maləmani wa.” Ka si ghuydipghuya mnduha ta dar̄wa, dza'a ghuyay həŋ ŋa kaghuni guli. Ka si snasna həŋ ta gwada dā, dza'a snay həŋ ta ŋa ghuni guli. ²¹ Ta gwada ta i'i dza'a maga həŋ ta tsaya ŋa ghuni, kabga sna a həŋ ta mndu ta ghunigihata wa. ²² Ka má sna a yu wu, ka má had̄ gwada walaŋ yu ta mnanatá həŋ wu, má had̄ dmakwa taŋ wa. Ndanana tama, lavgliŋ a həŋ ta mnay kazlay: Had̄ dmakwa ŋni wu kə'a wa. ²³ Ka ta husan̄husa yu ta mndu, ta husan̄husa Da dā ta tsa mndu ya guli. ²⁴ Ka má maga a yu mataba taŋ ta slnaha ya kul walaŋtá sani ma mndu ta magata wu katsi, má had̄ dmakwa taŋ wa. Ndanana, nda ŋha həŋ ta slnaha dā, ka husan̄tá yu ta həŋ nda Da dā tani. ²⁵ Tsaw slasla tsaya mantsa ya, ŋa nzakwa tsa gwada nda vinda ma deftera zlahā taŋ ta mnay kazlay: Ka bətbət husan̄ta* yu ta həŋ

* 15:25 Ŋha ta Zabura 35:19, 69:5.

kə'a ya, manda va tsaya nzakwani.

²⁶ «Tsa mnda kata kaghuni dza'a saha ya, Sulkum ta kligintá kahwathwata ya dza'a saha daga da Da. Dza'a mnay ta gwada ta i'i. ²⁷ Kaghuni guli, dza'a mnay kuni ta gwada ta i'i, kabga kawadaga kuni nda i'i, daga ka yawu zrafta mu ta nzaku,» ka'a.

16

¹ Ka Yesu mantsa: «Managhuna mana yu ta tsa skwiha ya, kada kwala kuni zlanavatá zlg hay nda ɲudufa ghuni.

² Dza'a taliɲtala lu ta kaghuni ma həga tagha skwa la Yahuda. Tsaya ya a vani wu, ta saghasa fitik dza'a kəl mnduha dza'a pslatá kaghuni ka ndanay kazlay: Na skwi maga mu na ná, magamaga mu ta skwi ta zdəganatá Lazglaf ta kə'a. ³ Mantsa ya dza'a maga həɲ, kabga sna a həɲ ta dər Da, dər i'i wu,» ka'a.

Dza'a sasa Sulkum nda ghuba

⁴ Ka'a guli mantsa: «Ka saghasa tsa fitik ya, dza'a havakhava kuni ta skwiha managhuna yu. Tsaya kəl yu ka managhunatá tsahaya. Ta kawadaga yu nda kaghuni kwal yu ka mnaghunata daga taɲtaɲ. ⁵ Ndanana dza'a da mndu ta ghunigiha yu. Sew had ya mataba ghuni ta daway kazlay: Dza'a da wa ka na kə'a wa. ⁶ Ama ma mnaghunanta da, ka gurdutá ɲudufa ghuni. ⁷ Kahwathwata na skwi ta mnaghunata yu na. Mal ma na laghwi dza'a laghu yu na kata ta kaghuni. Ka laghu a yu wu, sata a tsa mndu dza'a kata kaghuni ya da kaghuni wa. Ka laghula yu, dza'a ghunəgaghuna ghuna yu. ⁸ Ka sasa tsi, dza'a mnanamna ta mnduha ta ghəɲa hadik ta krughuva taɲ ta ghəɲa skwi ka dmaku nda ya ta ghəɲa skwi tdukwa, nda ya ta ghəɲa skwi ka guma. ⁹ Ta nanay mnduha ta ghəɲa hadik ta ghəɲa taɲ ta ghəɲa skwi ka dmaku, kabga kwala taɲ kul zlg haftá i'i. ¹⁰ Ta nanay mnduha ta ghəɲa hadik ta ghəɲa taɲ ta ghəɲa

skwi tɔdukwa, kabga nda sli'a i'i da Da, nghəglanɔta a kuni ta i'i wa. ¹¹ Ta nanay mnduha ta ghəŋa hadik ta ghəŋa tan ta ghəŋa skwi ka guma, kabga nda ghada tsanaghatá guma ta ghwadaka mghama na ghəŋa hadik na.

¹² «Ta dagala skwi má ŋa managhunata ɔa, tsaw lavinɔta a kuni ta ŋafta ndana wa. ¹³ Ka sasa tsa Sulkum ta mniginɔta kahwathwata ya, dza'a snaghunamsna ta inda kahwathwata. Gwada ma ghəŋani a dza'a kla'ata tsi ka mnay wa. Inda skwi dza'a snanɔta tsi, dza'a tsi mnay, ŋa mnaghunatani ta skwi dza'a slaku ta kəma. ¹⁴ Tsatsi dza'a maranɔta glakwa ɔa, kabga skwi da i'i dza'a tsu'afɔta tsi ŋa mnay ŋa ghuni. ¹⁵ Inda skwa Da ɔa ná, ŋa ɔa ya. Tsaya kəl yu ka mnaghunata kazlay: Skwi da i'i dza'a klafta tsi ŋa mnay ŋa ghuni kə'a ya,» ka'a.

Dza'a mbəɔdavafmbəɔda taw ka ghubasu

¹⁶ Ka'a guli mantsa: «Ta bəts nzɔa, nghəglanɔta a kuni ta i'i wa. Bats nzɔa guli, dza'a nghəglanɔnɔgha kuni ta i'i [kabga nda sli'a yu da Da,]» ka'a. ¹⁷ Ka sanlaha ma duhwalhani mataba hahəŋ hahəŋ mantsa: «“Ta bəts nzɔa nghəglanɔta a kuni ta i'i wu, bəts nzɔa guli ná, dza'a nghəglanɔnɔgha kuni i'i guli. Nda sli'a yu da Da,” ka'a ná, gwada wu tsa gwada ya ta gwadamata tsi na?» ¹⁸ «“Ta bəts nzɔa” ka'a ya ní, nu ghəŋ tsaya ma gwada tama? Sana a amu ta skwi ta kumə tsi ta mnay wu,» ka həŋ. ¹⁹ Daslafta Yesu ta skwi ta kumə həŋ ta ɔaway da tsi, ka'a nda həŋ mantsa: «Ta ɔadawavustá kuni mataba ghuni ta ghəŋa skwi mnə yu kazlay: Ta bəts nzɔa nghanɔta a kuni ta i'i wu, bəts nzɔa guli, dza'a nghəglanɔnɔgha kuni ta i'i kə'a ya ra? ²⁰ Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, dza'a taway kuni ta taw, dza'a ŋaɔay kuni ta ghəŋ, ta rfu mnduha ta ghəŋa hadik ta rfu. Dza'a gurɔaku ŋuɔufa ghuni, ŋa nutá tsa gurɔatá ŋuɔufa ghuni ya ka rfu. ²¹ Ka saghasa fitika

dgakwa marakw ná, ta ghuyay ta dāṅwa ta basay. Na gi yatani ta tsa zwaṅ ya, gi zanaptani ta tsa ghuya dāṅwani ya. Ta rfay ta rfu katakata, kabga nghanṅtani ta mnda sēla ta saha ta ghēṅa hadik. ²² Mantsa ya ta basa kaghuni ndanana guli. Tsaw ta dza'a guyaku amu, ṅa rfay ghuni ta rfu. Had' mndu dza'a laviṅtá klaghutá tsa rfu ya da kaghuni wa.

²³ «Ka saghasa tsa fitik ya, had' kaghuni dza'a dāwanṅta skwi nda dāwa da i'i wa. Kahwathwata ka yu ta mnaghunata, dza'a vlaghunavla Da ta inda skwi. Dza'a kuni dāwanṅta nda hga dā. ²⁴ Kulam gwatna had' sana skwi ta kdē dāwanṅta kuni nda hga dā wa. Dawawadawa dza'a mutsaya kuni, kada ndəghafta ṅudufa ghuni da rfu,» ka'a.

*Ghu*basapta Yesu ta ghēṅa hadik

²⁵ Ka'a guli mantsa: «Ka mahdihdi mnaghunata yu ta tsa gwada ya. Dza'a saghasa fitik dza'a kwal yu mnəgəлта mantsa ṅa ghuni, ṅa mnaghunṅta dā ta skwi tsidid' ta ghēṅa Da. ²⁶ Ma tsa fitik ya, kaghuni ka ghēṅa ghuni dza'a dāwa skwi da Da nda hga dā, dər maga a i'i ta du'a da tsi ṅa ghuni. ²⁷ Vərda Da kaghēṅani ná, ta dvay ta kaghuni kabga ta dvay kaghuni ta i'i. Grafgra kaghuni guli kazlay: I'i ná, sa daga da Lazglafta yu kə'a. ²⁸ Sli'af daga da Da i'i ka saha ta ghēṅa hadik. Ndanana guli, wana yu ta sli'af ta ghēṅa hadik ka vru da Da,» ka'a. ²⁹ Ka duhwalhani mantsa: «Had' mahdihdi ma na tama wa. Wya zlra ka ta kligiṅtá ghēṅa gwada. ³⁰ Ndanana tama, nda sna ṅni kazlay: Nda sna ka ta inda skwi kə'a. Ma kdaku mndu ka dāwanṅtá skwi da kagha, nda sna kagha ta skwi ta kumə tsi ta daway. Tsaya kəl aṅni ka zlghafta kazlay: Sa daga da Lazglafta kagha kə'a,» ka hēṅ nda tsi. ³¹ Ka Yesu nda hēṅ mantsa: «Ndanana zlra kaghuni ta zlghafta ba? ³² Wya fitik ta sagha, nda ghada va saghani katək ṅa wutsata ghuni ta vgha, ta ksə ya ta tvani

ta ksə ya ta tvani, ɲa zlidivata ghuni turtukwa da. Tsaw kahwathwata ná, turtukwa da a yu wu, kabga kawadaga ɲni nda Da. ³³ Managhunamana yu ta inda tsaha ya, kabga ɲa mutsafta ghuni ta zdaku ma nzakwa guyata vgha ghuni nda i'i. Dza'a ghuyay mnduha ta ghəɲa hadik ta dɔɲwa ɲa ghuni. Ka nzata kuni drusa. I'i, ghubasapghubasa yu ta mbrakwa na ghəɲa hadik na,» ka'a.

17

Ndəbay Yesu ta dzvu ta ghəɲa duhwalhani

¹ Tahula gwadata Yesu ta tsa gwadaha ya, ka nghadaftá tsi nda ta luwa. Ka'a mantsa: «Da, nda maga fitik! Maranmara ta glakwa zwanja gha ɲa maranɲa zwanja gha guli ta glakwa gha. ² Vlanvla ka ta mbraku ta ghəɲa inda mnda səla, ɲa vlanɲani ta hafu ɲa kdekedzerɲ ta gwal pgham ka ta həɲ ma dzvani. ³ Hafu ɲa kdekedzerɲ ná, tsaya snanɲa taɲ ta kagha. Kagha vərda Lazglafta turtuktuk, nda snanɲa taɲ ta mndu ya ghunaga ka ta nzakway ka Yesu Kristi. ⁴ Maranmara yu ta glakwa gha ta ghəɲa hadik, kdɲkda yu ta magatá slna ya vliha ka ɲa magay. ⁵ Ndanana tama Da ná, ɲlidif ɲla da kagha manda nzatá nzakwa da si ta kul zraftá ghəɲa hadik ya. ⁶ Snanamsna yu ta hga gha ta gwal hliginɲ ka ma ghəɲa hadik ka vlihata ya. Si ka ɲa gha həɲ, ka hlaftá ka ta həɲ ka vlihata. Ka snatá həɲ ta gwada gha. ⁷ Ndanana ná, nda sna həɲ kazlay: Inda skwi ya vliha ka ná, sagha da kagha kə'a. ⁸ Mnanamna yu ta həɲ ta gwada ya mniha ka, tsu'aftsu'a həɲ. Nda sna həɲ dar kazlay: Daga da kagha sagha yu kə'a, zlghafzlgha həɲ guli kazlay: Kagha ta ghunighata kə'a.

⁹ «Ta ghəɲa hahəɲ ta maga yu ta du'a, maga a yu ta du'a ta ghəɲa pdakwa mnduha ma ghəɲa hadik wa. Ta ghəɲa hahəɲ ta maga yu ta du'a, kabga ɲa gha həɲ. ¹⁰ Inda tsaha ta nzakway ka ɲada ya ná, ɲa gha həɲ. Inda tsaha ta

nzakway ka ɲa gha ya guli ná, ɲa dá hɛɲ. Ta maravamara glakwa dá ma hɛɲ.

¹¹ «Ta had i'i ma ghɛɲa hadik wa. Hahɛɲ ná, tata ghɛɲa hadik hɛɲ. Ta dza'a da kagha i'i. Da da, kagha ta nzakway nda ghuba, ɲanaɲa ta hɛɲ nda mbrakwa gha. Nda mndɛrga tsa mbraku vliha ka ya, kada nzakwa hɛɲ ka mndu turtuk manda nzakwa u ka mnda turtuk ya. ¹² Ma tsa nzakwa dá kawadaga nda hɛɲ ma ghɛɲa hadik ya ná, si ta nghay yu ta hɛɲ nda mbrakwa gha ya vliha ka. ɲanaɲa yu ta hɛɲ, had ya ta zadavaghuta wu, ba ya ta nzakway nda fa ɲa zwaduta, ɲa kdɪntá skwi ya nda vinda ma defteri yeya ta zadapta. ¹³ Ndanana dza'a da kagha yu. Manda tsaya ta mna yu ma na nzakwa dá tata ghɛɲa hadik na, kada ndɛghafta rfa dá ma hɛɲ. ¹⁴ Mnanamna yu ta gwada gha ta hɛɲ. Tsaya kɛl hɛɲ ka husantá mnduha ma ghɛɲa hadik, manda nzakwa i'i kul had ka ɲa ghɛɲa hadik ya. ¹⁵ Ndɛba a yu ta dzvu da kagha ɲa hlaptá hɛɲ ma ghɛɲa hadik wa. Ama nghay yeya dza'a ka ngha hɛɲ da katkata tsa ghwadak ya. ¹⁶ Manda nzakwa i'i kul had ka ɲa ghɛɲa hadik ya ná, manda tsaya nzatá nzakwa hahɛɲ, nza a hɛɲ ka ɲa ghɛɲa hadik wa. ¹⁷ Niɲna ta hɛɲ ka ɲa gha, nda ma kahwathwata. Gwada gha ná, kahwathwata nzakwani. ¹⁸ Manda ya ghunaga kagha ta i'i ta ghɛɲa hadik ya, i'i guli, ta ghunay yu ta hahɛɲ ta ghɛɲa hadik. ¹⁹ I'i faghafa yu ta ghɛɲa dá ka ɲa taɲ, kada nzakwa hahɛɲ guli ka ɲa gha kahwathwata.

²⁰ «Ta ghɛɲa na hahɛɲ na yeya a ta maga yu ta du'a wu, ta magay yu ta du'a guli ta ghɛɲa gwal dza'a zlghafta i'i nda ma gwada taɲ, ²¹ kada nzakwa hɛɲ demdem ka mnda turtuk. Da! Ka nza hɛɲ ka yakwa u manda guyatá u, kagha ma i'i, i'i ma kagha ya. Ka nza hɛɲ ka mnda turtuk ɲa mnay mnduha ma ghɛɲa hadik kazlay: Kagha ta ghunighata kɛ'a.

²² «I'i, ηlanafηla yu ta həη, manda tsa ηlidifta kagha ya, kada nzakwa həη ka mndu turtuk, manda nzakwa u ka mndu turtuk, ²³ i'i ma hahəη, kagha ma i'i ya. Manda tsaya dza'a kəl həη ka nzakway kahwathwata ka mndu turtuk, kada snəηta mnduha ma ghəηa hadik kazlay: Kagha ta ghunighata, dνudva kagha ta həη manda ya dνu kagha ta i'i guli ya kə'a. ²⁴ Da! Tsəna mnduha vliha ka na ná, ta kumay yu ta nzakwa taη ma vli ya nza i'i, ηa nghay taη ta glakwa dā ya vliha kagha, kabga dνudva ka ta i'i daga ta kul zraftá ghəηa hadik. ²⁵ Da dā! Tudukwa nzakwa kagha, tsaw sna a mnduha ma ghəηa hadik ta kagha wa. I'i, nda sna yu ta kagha, na hana guli, tsatsaftsatsa həη kazlay: Kagha ta ghunighata kə'a. ²⁶ Snanamsna yu ta kagha ta həη, ta dza'a snəglanamsna yu ta həη, kada nzamta tsa dνu dνaf ka ta i'i ya ma həη, ηa nzamta i'i ma həη guli,» ka'a.

18

Ksafta sludziha ta Yesu

Mat 26:47-56, Mak 14:43-50, Luk 22:47-53

¹ Tahula kdineta Yesu ta tsa gwadaha ya, ka sli'aftá tsi nda duhwalhani ka laghwi ta bla lika Sedrun. Mamu sana kwambalu mantsa vli ya, ka lamə tsi dida kawadaga nda həη. ² Nda sna tsa Zudas ta dza'a skwapta ya guli ta tsa vli ya, kabga snusna Yesu ta lagha da tsa vli ya kawadaga nda həη. ³ Ka hlanaftá la mali ta ghəηa gwal dra skwi ηa Lazglafta, nda la Farisa ta sludziha, nda gwal ta ngha həga Lazglafta, ta Zudas. Ka sli'aftá həη nda huzla vulu nda huzla vulu, nda pelapela nda pelapela, nda pinatá vu nda pinatá vu. Ka lagha həη da tsa gam ya. ⁴ Manda ya nda sna Yesu ta skwi dza'a slanaghata, ka sli'aftá tsi da gəma həη. Ka'a mantsa: «Wa ta zbə kuni na?» ka'a nda həη. ⁵ Ka həη mantsa: «Yesu mnda la Nazaret ya ta zbə ηni,» ka həη nda

tsi. «I'i nana,» ka'a nda həŋ. Ta sladu tsa Zudas ta dza'a skwapta ya kay tavata həŋ. ⁶ Na tsa mnay Yesu nda həŋ kazlay: I'i nana kə'a ya, dəm turtuk ka həŋ vraghuta nda ga muhul hul, ka zlambutá həŋ siy ta hadík. ⁷ «Wa ta zbə kuni ka kuni ka na?» ka'a dawglan̄ta da həŋ. «Yesu mnda la Nazaret ya ta zbə ŋni,» ka həŋ. ⁸ «Vada nana a ka yu nda kaghuni kay ra! Ka si i'i ta zbə kuni ya ní, zlanawa nanaha na tsa, ka laghwa hahəŋ,» ka Yesu nda həŋ.

⁹ Kəl tsi ka mnay mantša ya ná, ŋa nzakwani manda va tsa gwada mnə tsi kazlay: Had ya dər turtuk zadānaghu yu mataba gwal ya vliha ka wu kə'a ya, ya. ¹⁰ Mamu kafay da Simuŋ Piyer, ka tsəhagaptá tsi ka tsanamtá sani ma kwalva mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, ka tsaghutá sləmən̄ani nda ga zeghwi. Malkus hga tsa kwalva ya. ¹¹ Ka Yesu mantša: «Vranamvra ta kafaya gha da kupakani. Ra a ka say da ta leghwa ghuya dan̄wa ya vliha Da da wu ka ka rki na?» ka'a nda Piyer.

Kladaghata la sludzi ta Yesu da Hana

¹² Lagha tsa tskatá sludziha ya nda mghamha tan̄ tani, nda la Yahuda ta ngha həga Lazglafta ya, ka ksaftá Yesu, ka habaghutá həŋ ta dzvuhani. ¹³ Ka klaghatá karaku da Hana ta nzakway ka dzidza Kayifa. Tsa Kayifa ya ta nzakway ka mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ma tsa vaku ya. ¹⁴ Tsa Kayifa ya tsa ta vlan̄tá hidaku ta la Yahuda kazlay: Draŋ mtuta mndu turtuk da mnaka mnduha, ka ya da zadānata lu ta inda mndəra mndu* kə'a ya kay.

Duhwala Yesu a yu wu, ka Piyer

Mat 26:69-70, Mak 14:66-68, Luk 22:55-57

¹⁵ Ka sli'aftá i Piyer nda sna duhwal, ka dza'a ta hula Yesu ta hula Yesu. Tsa sana duhwal ya ná, nda sna tsa

* 18:14 Ngha ta Yuhwana 11:49.

mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya. Ka lamə tsi mista Yesu da dabi ma huɗa həga ga tsa mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya, ¹⁶ ta sladaghutá Piyer ma bli ta watgħa. Ka vragaptá va tsa duhwal snaŋ mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya, da gwadganatá tsa marakw ta ngha watgħa ya. Ka hgadamtá tsi ta Piyer. ¹⁷ Ka'a nda tsi mantsa: «Tekw a kagħa mataba duhwalha tsəna mndu na guli wu ri?» ka tsa marakw ka kwalva ta ngha watgħa ya nda Piyer. «Tekw a i'i mataba taŋ wu,» ka Piyer.

¹⁸ Ka vanagħatá kwalvaha nda gwal ta ngha həga Lazglafta ta vu, ka slinə həŋ, kabga mtasl vli. Ka lagħa Piyer guli da slinganatá həŋ.

Daway Hana ta gwaɗa da Yesu

Mat 26:59-66, Mak 14:55-64, Luk 22:66-71

¹⁹ Ka'a nda tsi mantsa: «I wa duhwalha għa na? Nahgani ta tagħə ka ŋa mnduha na?» ka tsa mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya, nda Yesu. ²⁰ Ka Yesu nda tsi mantsa: «Baŋluwa si ta mna yu ta gwaɗa ŋa inda mndu ma həga tagħa skwa la Yahuda nda ya ma həga Lazglafta. Ma vli ta tskavata inda la Yahuda si ta gɗata yu ta tagħa skwiha. Haɗ sana skwi mna yu kɗekkɗek wa. ²¹ Kabgawu ta kəl kagħa ka ɗaway da i'i na? ɗawa da gwal si ta sna tsa skwi ta mnə yu ŋa taŋ ya ɓa. Nda sna hahəŋ ɗinaɗina ta skwi mnana yu ta həŋ,» ka'a nda tsi. ²² Na tsa mnata Yesu mantsa ya, ka sli'aftá sani mataba tsa gwal ta ngha həga Lazglafta ya, ka lagħa dgharunjtá Yesu. «Mantsa ta zlgħa ka ta wi ŋa mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ra?» ka'a nda tsi. ²³ Ka Yesu mantsa: «Ka mamu ghwaɗaka skwi mna yu ya kay, mnamamna. Ala ka si tɗukwa gwaɗa mna yu, kabgawu ta kəl lu ka dza i'i na?» ka'a nda tsi. ²⁴ Ka ghunaftá Hana nda va tsa habatá dzvuhani ya da tsa Kayifa ta nzakway ka mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya.

Duhwala Yesu a yu wu, ka Piyer kay guli

Mat 26:71-75, Mak 14:69-72, Luk 22:58-62

²⁵ Ma tsa fitik ya, hada Simuŋ Piyer ta slinutá vwani. «Tekw a kagha mataba duhwalha tsəna mndu na guli wu ri?» ka lu nda tsi. «Siga! had i'i mataba taŋ wu,» ka Piyer ka wađutá vli. ²⁶ «Ngha a yu ta kagha kawadaga nda tsəna mndu na ma gam ra?» ka sani mataba kwalvaha tsa mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ya. Tsatsi ná, la taŋ ma tsa mndu tsanaghu Piyer ta sləməŋani ya, ya. ²⁷ «Siga yu, i'i a wu!» ka Piyer ka wađutá vli kay guli. Ka gi wahatá vazak.

Daway Pilat ta gwadá da Yesu

Mat 27:1-2,11-14, Mak 15:1-5, Luk 23:1-5

²⁸ Gasərdək, ka klaftá həŋ ta Yesu ga Kayifa, ka klaghata da həga dagala ga ŋumna la Ruma. Lamə a vərđa hahəŋ da tsa həga ya wu, da ŋriŋtá həŋ ta vgha taŋ makəđ həŋ ka za skala Pak. ²⁹ Tsaya kəl Pilat ŋumna la Ruma ka sabi dzibil da slanaghatá həŋ. Ka'a nda həŋ mantsa: «Nu va ghwadaka skwi maga na mndu na ka kuni ka na?» ka'a. ³⁰ Ka həŋ mantsa: «Ka má nza a tsi ka mndu ta magatá dmaku wu katsi ná, má klaghak a ŋni wu,» ka həŋ nda tsi. ³¹ «Klawakla va kaghuni, ka dza'a kuni da tsanaghatá guma manda ya mna zlahá ghuni,» ka Pilat nda həŋ ta ghəŋani. «Vlaŋna a lu ta tva dzatá mndu wu,» ka la Yahuda zlghanaftawani.

³² Mantsa ya dza'a magakwa skwiha na ya gwadə Yesu ta ghəŋani kə'a dza'a mtaku ya. ³³ Ka vraghatá Pilat da daba həga, ka hgadamtá tsi ta Yesu. «Mghama la Yahuda kagha ra?» ka'a dawəŋta da tsi. ³⁴ Ka Yesu mantsa: «Kagha ta ndanapta ma ghəŋa gha re, ari sanlaha a ta mnaghatá i'i na?» ka'a nda tsi. ³⁵ «I'i! La Yahuda yu ra? Laghuni, nda maliha ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta ta klaktá kagha da i'i, nahgani maga ka ya katək na?» ka

Pilat nda tsi. ³⁶ Ka Yesu mantsa: «Ga mghama da ná, ña na ghəña hadik na a wa. Ka má ña na ghəña hadik na tsi katsi, má lmalma kwalvaha da, má ña kwala lu klagaghatá i'i da gwal dagaladagala mataba la Yahuda. Tsaw ña na ghəña hadik na a ga mghama da wu,» ka Yesu. ³⁷ «Tsaw va mgham kagha rke?» ka Pilat nda tsi. «Manda va tsa mna ka ya, Mgham yu. Yaya lu ta i'i ña sagha mnanjtá kahwathwata ma na ghəña hadik na. Inda mndu ta nzakway ka ña kahwathwata ná, ta snay ta gwada da,» ka Yesu. ³⁸ «Nahgani kahwathwata na?» ka Pilat nda tsi.

Guma dzatá Yesu

Mat 27:15-31, Mak 15:6-20, Luk 23:13-25

Tahula tsa, ka səglap tsi dzibil slanaghatá la Yahuda. Ka'a mantsa: «Slanagha a yu ta skwi prək ña dzatá tsəna mndu na wa. ³⁹ Ya wya ta snusna yu ta gdəta ta zlighunistá mndu turtuk ma gamak ma fitika skala Pak ya, ta kumay kuni ta slighunista da ta mghama la Yahuda ra?» ka'a nda həñ. ⁴⁰ Ka həñ mantsa: «Tsatsi a ña zliñta wa, Barabas katsi,» ka həñ hləgləftawi. Tsaw tsa Barabas ya ná, gənda ya.

19

¹ Tahula tsa, klagaghawa tsa Yesu ya ka sləvəpta kuni nda krupi, ka Pilat. ² Lagha la sludzi ka daftá teki, ka fanamta ma ghəñ manda zewzewa, ka sudanavatá həñ ta lguta má mgham mgham ka dva guli. ³ «Zgutsa ña gha mghama la Yahuda,» ka həñ gavadaghata tavatani, ka dadgharay.

⁴ «Ndana tama wana yu dza'a kləgaghunapta dzibil, kada grafta kuni kazlay: Slanagha a yu ta sana skwi prək ka dzatá na mndu na wu kə'a,» ka Pilat səglap dzibil slanaghatá la Yahuda. ⁵ Ka sabə Yesu nda zewzewa teki ma ghəñ, nda sudatá lguta má mgham mgham ta

vgha. «Wana tsa mndu ya,» ka Pilat nda həŋ. ⁶ Na gi nghay la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda gwal ta ngha həga Lazglafta, «zləŋaftá! zləŋaftá!» ka həŋ hlaftawi. «Klawakla kaghuni ka zləŋafta kuni, kabga slanagha a yu ta skwi dekdek prək ka dzata wu,» ka Pilat nda həŋ. ⁷ «Mamu zlahu ŋni. Ka tsa zlahu ya ná, dzata! ka'a, kabga Lazglafta yu kə'a fatá ghəŋani,» ka la Yahuda zlghanaftawi. ⁸ Snaŋta Pilat ta tsa gwada ya, ka ksəglaftá zləŋ katakata, ⁹ Ka lamə tsi da daŋa həga. «Sagha ga ka na?» ka'a dawaŋta da Yesu. Sew zlghanaf a Yesu ta wani wa. ¹⁰ «Zlgha a ka ta wa da wu? sana a ka kazlay: Laviŋlava yu ta zlighista, laviŋlava yu ta zləŋaftá kagha kə'a wu ra?» ka Pilat nda tsi. ¹¹ «Had sana skwi laviŋ ka ta ghəŋa i'i, ka ya vlagha Lazglafta a tsi wa. Tsaya kəl dmakwa tsa mndu ta vlatá i'i ma dzva gha ya, ka malaghutá ŋa gha dmaku,» ka Yesu nda tsi.

¹² Hada tama, ka zbə Pilat ta tvi ŋa zliŋta. «Ka zliŋzla ka ta tsəna mndu na ná, gra Sezar a ka wa. Ka mgham a i'i ra, ka mndu guli ná, ghuma mgham Sezar tsa mndu ya,» ka la Yahuda. ¹³ Snaŋta Pilat ta tsa gwadaha ya, «kladapwakla ta Yesu dzibil,» ka'a. Ka nzaftá tsi ta vla tsa guma ma sana vli ta hgə lu ka Pave. Tsa Pave ya, Gabasla ta hga lu nda gwada Hebru. ¹⁴ Mahtsim skala Pak ka lu, ta ghwanə a fitik ma ghəŋ wu, ka Pilat nda la Yahuda mantsa: «Wyawa mghama ghuni,» ka'a. ¹⁵ «Ŋa dzatá! Ŋa dzatá! Zləŋafta ta udzu» ka həŋ hlaftá wi. «Ka zləŋaghunafta yu ta mghama ghuni ta udzu?» ka Pilat nda həŋ. «Had sana mghama ŋni ta ghəŋa Sezar wu, ka la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta.» ¹⁶ Lagha Pilat ka vlatá həŋ ta Yesu ŋa zləŋafta ta udzu.

*Dalafta la sludzi ta Yesu ta udza zləŋay
Mat 27:32-44, Mak 15:21-32, Luk 23:26-43*

Ka tsu'uwaghutá həj ka klaghata. ¹⁷ Ka klə Yesu ta udzu ŋa zləŋa ghəjani, ka sabi ma huda luwa ŋa dza'a da sana vli ta hgə lu ka «vla ghudzifa ghəj.» «Gwalgwata» ta hga lu ta tsa vli ya nda gwada Hebru. ¹⁸ Ma tsa vli ya zləŋafta həj ta Yesu ta udzu. Ka zlananavatá həj ta sanlaha ma mnduha his guli tavata Yesu, ma takataka ka həj zləŋamtá Yesu. ¹⁹ Vindafwa vinda ta skwi ka fagata kuni ta ghəj tsa udzu ya, ka Pilat. «Yesu mnda la Nazaret mghama la Yahuda,» ka lu vindafta. ²⁰ Nda ndəgha la Yahuda ta dzaŋaftá tsa skwi vindaf lu ya, kabga ndusa nda luwa tsa vli zləŋaf lu ta Yesu ya. Nda gwada Hebru, nda gwada Lateŋ, nda gwada Grek vivindafta lu ta tsa skwi ya. ²¹ «Má vinda a ka kazlay: Mghama la Yahuda kə'a wa. "I'i mghama la Yahuda" ka'a, ka ka má vindafta,» ka la mali ta ghəj gwal dra skwi ŋa Lazglafta mataba la Yahuda nda Pilat. ²² «Skwi ghada i'i ta vindafta ná, nda vinda,» ka Pilat zlganaftawani ta həj.

²³ Tahula zləŋafta la sludzi ta Yesu ta udzu, ka hlaftá həj ta lguthani, ka daganapta fwađ ta həj ta həj. Ka klaftá həj ta dzampani ya gaf lu mantsa daga ta ghəj dikw ta hadik kul hadi iri tida ya guli. ²⁴ «Ma kwahanap mu ta na dzampa na, vzamavza ta vindima ŋa ngha mndu dza'a zuta,» ka la sludzi mataba hahəj hahəj. Tsa skwi maga la sludzi ya ná, magamaga həj manda skwi nda vinda ma defteri kazlay:

Ka daganaptá həj ta lgutha da,
ka vzə həj ta vindima ta ghəj dzampa* da kə'a ya,
tsaya skwi maga la sludzi.

²⁵ Ndusa nda tsa vli zləŋaf lu ta Yesu ya, ka sladaktá i mani, nda mukumani ma mani, nda Mari markwa Klupas, nda Mari makwata luwa Magdala. ²⁶ Nghay Yesu ta mani,

* 19:24 Ngha ta Zabura 22:19.

kə'a kə'a ná, wya tsa duhwal ta dŋu tsi ya ta sladu tavatani. Ka'a mantsa: «Ma! Wya zwaŋa gha,» ka'a. ²⁷ «Wya ma gha!» ka'a nda tsa duhwal ya guli. Daga ma tsa fitik ya, ka klaghatá tsa duhwal ya da taŋ.

Mtakwa Yesu

Mat 27:45-56, Mak 15:33-41, Luk 23:44-49

²⁸ Tahula tsa, manda snaŋta Yesu kazlay: Nda kda inda skwi tama kə'a, «ndala ta kuzlihata†!» ka'a, ŋa nzakwani manda ya nda vinda ma defteri. ²⁹ Tsaw ma tsa vli ya, mamu wuda ima inabi masmasa. Ka sli'aftá sana sludzi ka klaftá susu, ka tsughumamta ma tsa ima inabi masmasa ya, ka hbuŋta ta wa dafa, ka tsghadafta fuŋta ta wa wubisima Yesu. ³⁰ «Nda dza ghəŋa inda skwi tama,» ka Yesu tapanar tsi ta tsa ima inabi masmasa ya. Ka dzagatá tsi ta ghəŋ, ka sabə hafu mida.

Sliglatá Yesu

³¹ Bađu luma madagala ŋa gi lamə da Sabat magakwa tsa skwi ya. Va a la mali mataba la Yahuda ta slanaghata Sabat ta tsa mnduha ya ta udzu wa. Tsa Sabat ya ná, sana mghama fitik ya. Ka sli'aftá həŋ ka laghwi da daway da Pilat ŋa balanaptá səlaha taŋ ŋa hligiŋtá həŋ ta udzu. ³² Ka lagha la sludzi da balanaptá səlaha tsa mnduha his zlaŋanava lu tavata Yesu ya. ³³ Ta lagha həŋ ta Yesu, kə'a ka həŋ ná, nda ghada mtatani. Ka zlaŋtá həŋ ta balanaptá səlahaŋi. ³⁴ Ka sliglanavatá sani ma tsa sludziha ya ma ŋwazliḅ nda gupani, ka gi mbəzagaptá us nda imi. ³⁵ Tsəna mndu ta vinda na skwiha ta maguta na ná, nda ngha tsatsi nda irani. Kahwathwata gwadani guli. Nda sna tsatsi kazlay: Kahwathwata ta mnə tsatsi kə'a. Mnay ta mnə tsi ná, kada zlgħafta kaghuni guli. ³⁶ Magamaga tsa skwiha ya mantsa, ŋa nzakwani manda ya nda vinda ma defteri

† 19:28 Ngha ta Zabura 22:16, 69:22.

kazlay: Hadʒ ghudzifani dza'a blanapta[‡] lu dər turtuk wu kə'a ya. ³⁷ Ka lu vindafta ma sana vli guli ná, «dza'a nghanavangha həŋ ta tsa mndu sliglanava[§] həŋ nda gupa ya» kə'a.

Pađamtá Yesu

Mat 27:57-61, Mak 15:42-47, Luk 23:50-56

³⁸ Tahula tsa, mamu sana mnda la Arimate ta hgə lu ka Yusufu, ta nzakway ka duhwala Yesu makdekmakdek kabga zləŋja la Yahuda. Ka sli'aftá tsi ka laghwi dawaftá mbla Yesu da Pilatus. Ka zlanəŋtá Pilat ta tvi, ka lagha tsi klaghatá tsa mbla Yesu ya. ³⁹ Ka lagha Nikwademu, tsa mndu si ta lagha da slanaghatá Yesu girvidik ya kay. Ka lagha tsi nda klatá labatá urdi ka hpuhpu ta hgə lu ka Mir nda Alwes. ⁴⁰ Ka klaftá həŋ ta mbla Yesu, ka masanavatá rfi ka urdi, ka mbsamtá həŋ ma wupay manda ya snu la Yahuda ta magay ta padə həŋ ta mnda taŋ. ⁴¹ Tsaw ma tsa vli kəl lu ka zləŋafta ya, mamu sana gam. Ma tsa gam ya, mamu kulu ta ka lfid ta kul walaŋta lu ta padamtá mndu mida. ⁴² Ndusa nana, ka həŋ ka padamtá Yesu ma tsa klu ya, kabga tsaya fitik ta kəl la Yahuda ka paya vgha ŋa lami da Sabat.

20

Ta hadʒ Yesu ma kulu wa

Mat 28:1-8, Mak 16:1-8, Luk 24:1-12

¹ Wrək tgha gasərdək badu dəmas, ta kzau'kzau' a vli, ka lagha Mari makwa ta Magdala ta kulu. Kə'a kə'a ná, taŋwalaghutaŋwala lu ta klam ta wa tsa kulu ya. ² Ka sli'aftá tsi nda hwaya ka laghwi slanaghatá i Simuŋ Piyer nda tsa sana duhwal ta dvu Yesu ya. «Klapkla lu ta mbla Mghama mu ma kulu, sna a ŋni ta vli fam lu wu,» ka'a.

[‡] 19:36 Ngha ta Sabi 12:46, Mbsak 9:12, Zabura 34:21. [§] 19:37 Ngha ta Zakari 12:10.

³ Ka sli'aftá i Piyer nda tsa sana duhwal ya, ka laghwi ta kulu. ⁴ Ka sli'aftá hən̄ his his nda hwaya. Tsaw mal tsa sana duhwal ya ta hwaya ka Piyer, ka tinlaghutá tsi ta bhadaghata ta kulu. ⁵ Bhadaghatani má̄ ŋa lamani, lamə a wa. Ka bukwatá tsi ka nghə dida. Kə'a kə'a ná, wupay yeya ksufa ta hadik. ⁶ Ka bhadaghatá Simuŋ Piyer nda hul nda hul, ka lamə tsi da tsa kulu ya. Kə'a kə'a ná, wupay yeya ksufa ta hadik, ⁷ nda tsa patak si wanam lu ta Yesu ma ghəŋ ya. Tsa patak ya ná, ma sana vli tsaya ŋusafa guli kawadaga nda tsa wupay ya a wa. ⁸ Ka lamə tsa duhwal si ta bhadaghata taŋtaŋ ya kay guli. Ka nghanatá tsatsi guli, ka zlgħaftá tsi. ⁹ Tsaw si ta graf a hən̄ ta skwi mna defteri kazlay: Dza'a sli'agapsli'a Yesu mataba gwal nda rwa kə'a wa. ¹⁰ Ka vraghutá tsa duhwalha his ya dzagha taŋ.

Maranta Yesu ta ghəŋani da Mari makwa ta Magdala

Mat 28:9-10, Mak 16:9-11

¹¹ Ka nzaghutá Mari ma bli ta wa tsa kulu ya ka taw. Ta taw tsi ta tsa taw ya ná, ta bukwatá tsi ka nghə da tsa kulu ya. ¹² Ka nghan̄tá tsi ta duhwalha Lazglafta his, ta nzaku ma tsa vla si fatá mbla Yesu ya. Sani nda tvə ghəŋ, sani nda tvə səla. ¹³ «Nya ta taw ka ní makwa na?» ka hən̄ nda tsi. «Mghama dā ya klagha lu, sna a yu ta vli fam lu wu,» ka'a nda hən̄. ¹⁴ Ta mnə tsi ta tsaya, ka mbədavatá tsi. Ka nghan̄tá tsi ta sana mndu ta sladu hada. Tsatsaf a tsatsi kazlay: Yesu ya kə'a wa. ¹⁵ «Nya ta taw ka ní makwa na? Wa ta zbə ka na?» ka Yesu nda tsi. Na mndu nda na gam na ya ka tsatsi sizlay. «Mghama dā, ka si kagha ta klaghata, mnihamna ta vli fam ka, ka dza'a yu da klay» ka'a. ¹⁶ «Mari!» ka Yesu hgan̄ta, ka mbədavatá tsi. «Rabum» ka'a nda tsi. Manda mnay kazlay: Mnda taghadiftá skwi kə'a ya nda gwada Hebru. ¹⁷ «Ma ŋiha ka, ta laf a yu da Da dā karaku wu, la da mnay ŋa zwanama dā kazlay: Ta dza'a da Da dā ta nzakway ka Da ghuni yu,

da Lazglafta ta nzakway ka Lazglafta ghuni ya yu guli,» ka Yesu nda tsi. ¹⁸ «Nda ngha yu ta Mgham Yesu,» ka Mari makwata Magdala sli'aftha ka laghwi da mnay ŋa duhwalha. Ka rusu tsi ŋa taŋ ta skwi mnana tsi.

Maranŋa Yesu ta ghəŋani da duhwalhani

Mat 28:16-20, Mak 16:14-18, Luk 24:36-49

¹⁹ Gahawu badu va tsa dəmas ya, ka tskavatá tsa duhwalha ya ma həga. Ka ŋərzlaftá həŋ ta watgha kabga ta zləŋay həŋ ta la mali mataba la Yahuda. «Ka nza zdaku kawadaga nda kaghuni,» ka Yesu lami da taba taŋ. ²⁰ Mnatanani mantsa ya, ka maranŋa tsi ta dzvuhani nda ŋwazlibani ta həŋ. Ka rfu tsa duhwalha ya ta rfu nghanjər həŋ ta Mgham Yesu. ²¹ «Ka nza zdaku kawadaga nda kaghuni. Manda ya ghunaf Da ta i'i ya, mantsa ya ta ghuna i'i ta kaghuni guli,» ka Yesu nda həŋ guli. ²² Tahula mnatanani ta tsaya, «tsu'uwawatsu'uwa ta Sulkum nda ghuba,» kə'a vusludanaghatá həŋ. ²³ «Gwal dza'a planata kuni ta dmakuha taŋ, dza'a planapla lu ta dmakuha taŋ. Gwal dza'a kwalaghuta kuni ta planatá dmakuha taŋ, had lu dza'a planatá dmakuha taŋ guli wa,» ka'a.

Maranŋa Yesu ta ghəŋani da Tuma

²⁴ Tsaw had Tuma ta nzakway ka mbuhwali tekw mataba tsa duhwalha ya hada ta lagha Yesu wa. ²⁵ «Nda ngha ŋni ta Mghama mu Yesu,» ka tsa pďakwa duhwalha ya nda tsi. «Ka ngha a yu ta mivida pusa ta dzvuhani, ka ksarŋa da nda ndəfiŋa da ta vla tsa pusaha ya, ksarŋa yu guli nda dzva da ta ŋwazlibani wu, had yu ta zlgħafta dekdek wa,» ka Tuma nda həŋ.

²⁶ Tghas fitik tahula tsa, ka nzəglatá duhwalha Yesu ma həga, kawadaga Tuma nda həŋ badu tsa. Ka ŋərzlaftá həŋ ta watgha. Ka lamə Yesu da taba taŋ. «Ka nza zdaku kawadaga nda kaghuni,» ka'a nda həŋ. ²⁷ «Wya dzvuha da

ksarjksa nda ndəfiŋa gha, wya ŋwazliβa da guli, ksarjksa nda dzva gha, ka zlan̄ta ka ta dga ghəŋ, ka zlghafta ka nda ŋuduf,» ka'a nda Tuma. ²⁸ «Kagha ta nzakway ka Mghama da, kagha ta nzakway ka Lazglafta da guli,» ka Tuma zlghanaftawi. ²⁹ «Zlray gha ta zlghaftá tsa βa kabga nghan̄ta gha ta i'i? Rfu da gwal ta zlghaftá i'i, kul nghan̄tá həŋ ta i'i,» ka Yesu nda tsi.

Kabgawu kəl lu ka vindaftá na defteri na?

³⁰ Ta traku mazəməzəm magəgla Yesu ta kəma duhwalhani kul vindaku ma na defteri na. ³¹ Nana vinda a lu na ná, vinda a vinda lu ŋa zlghafta ghuni kazlay: Yesu ná, Kristi ya, Zwan̄a Lazglafta ya guli kə'a. Ka zlghafzlgħa kuni ta tsatsi, dza'a mutsay kuni ta hafu nda ma tsatsi.

21

Maran̄ta Yesu ta ghəŋani da duhwalhani

¹ Tsəβakw fitik tahula tsa, ka marglavatá Yesu da duhwalhani ta wa drəfa Tiberyad. Wya kə'a maravata: ² Ta nzaku i Simuŋ Piyer nda Tuma ta hgə lu ka mbuhwali ya, nda Natanayel mnda luwa la Kana ta hadika Galili, nda zwana Zebedi, nda sanlaha ma duhwalhani his, ka skwa turtuk. ³ «Dza'a tuma klipa da yu,» ka Simuŋ Piyer nda həŋ. «Nda sli'a aŋni mista gha guli,» ka hahəŋ guli nda tsi. Ka sli'aftá həŋ ka laghwi, ka lamə həŋ da kwambalu. Kurzliŋ hana taŋ ndiri badu tsa, ksaf a həŋ ta klipi dər ka turtuk wa. ⁴ Tsadakwa vli gasərdək, ka lagħa Yesu sladata ta wa tsa drəf ya. Tsəmaf a duhwalhani kazlay: Tsatsi ya kə'a wa. ⁵ «Mamu klipi ksaf kuni ri zwani?» ka Yesu nda həŋ. «Had wu,» ka həŋ nda tsi. ⁶ «Wudadawa kadəŋa ghuni ta slərpa kwambalu nda ga zegħwi ya, dza'a mutsay kuni,» ka'a nda həŋ. Ka wudadatá həŋ. Ka traptá həŋ ta tcfagaf̄ta kabga ndəghatani nda klipi. ⁷ «Mgham Yesu ya tane, ka tsa duhwal ta d̄vu Yesu ya,» nda Piyer. Na tsa

gi snan̄ta Simuŋ Piyer kazlay: Mgham Yesu ya kə'a ya, ka favatá tsi ta lgutani kabga si sudinsuda ka tuma klipi, ka vzadatá tsi ta vgha da drəf. ⁸ Ka vragaghutá tsa sanlaha ma tsa duhwalha ya ma kwambalu, nda tda tsa kadəŋ nda ndəghatani nda klipi ya. Si di'inghū a həŋ katakata wa. Ka mitir dərək yeya ri kaki nzakwa taŋ nda wa sgam. ⁹ Ta sli'agaptá həŋ ma kwambalu, kə'a ka həŋ ná, mamu tsatá vu hada nda klipi tida nda buradi. ¹⁰ «Kligiswakla ta tsa klipiha kasaf kuni ya,» ka Yesu nda həŋ. ¹¹ Ka lamə Simuŋ Piyer da kwambalu, ka tda'agaptá tsi dzibil ta tsa kadəŋ nda ndəghatani nda klipi bərləzla ya. Dərək nda hutaf mbsak hkən mida gwagwatani. Kulam nda va tsa nzakwani mantša ya ná, ratsanap a ta tsa kadəŋ ya wa. ¹² «Sawa da za skwa zay!» ka Yesu nda həŋ. Had' ya mataba tsa duhwalha ya ta walaŋtá dawaŋta kazlay: Wa kagha na kə'a wu, kabga nda sna həŋ kazlay: Mgham Yesu ya kə'a. ¹³ Ka lagha Yesu klaftá tsa buradi ya, ka daganafatá həŋ, daganafha ta klipi ta həŋ guli. ¹⁴ Mahkəna maravata Yesu tsaya da duhwalhani manda sli'agaptani nda hafu mataba gwal nda rwa.

I Yesu nda Piyer

¹⁵ Tahula zuta taŋ ta skwa zay, ka Yesu mantša: «Simuŋ zwaŋa Yuhwana! Dvudva ka ta i'i, ka malaghutá ŋa nanaha na ra?» ka'a dawaŋta da Simuŋ Piyer. «Ani Mghama da, nda sna kagha kazlay: Ta dvay yu ta kagha kə'a,» ka'a zlgħanaftá wani. «Ka ŋha ka ta zwana tuwakha da,» ka Yesu nda tsi. ¹⁶ «Simuŋ zwaŋa Yuhwana! Dvudva ka ta i'i?» ka Yesu nda tsi kamahis. «Ani Mghama da! Nda sna kagha kazlay: Ta dvay yu ta kagha» kə'a, ka Piyer nda tsi. «Ka ŋha ka ta tuwakha da,» ka Yesu nda tsi. ¹⁷ «Simuŋ zwaŋa Yuhwana! Ta dvay ka ta i'i?» ka'a nda tsi ka mahkən. Ka kuzlanafatá tsi ta Piyer ta ŋuduf na tsa

daway Yesu ka mahkən kazlay: Ta dɔvay ka ta i'i ra kə'a ya. «Mghama da, nda sna kagha ta inda skwi, nda sna kagha guli kazlay: Ta dɔvay yu ta kagha kə'a,» ka'a nda tsi. «Ka ngha ka ta tuwakha da,» ka Yesu nda tsi. ¹⁸ «Kahwathwata ka yu ta mnaghata, ma fitika nzakwa gha ka duhwal, kagha ka ghəŋa gha ta hba banava gha misti, ka dza'a gha da vli ta kumə ka. Ka hwaluhwala ka, dza'a pghapgha ka ta dzvuha gha ŋa nzdəghafta sana mndu ta banava gha, ka kla kagha da vli kul kumə ka ta dza'a,» ka'a. ¹⁹ Tsa gwadaha mnə tsi ya, tvi ka Piyer dza'a mtaku ŋa vla glaku ŋa Lazglafta ya mnə tsi. «Mbadā mista da,» ka'a nda tsi tahula tsa.

I Yesu nda sana duhwal ya dɔvu tsi

²⁰ Kə'a ka Piyer mbədavata ná, ta saghasa tsa duhwal dɔvu Yesu ya mista taŋ. Tsatsi tsa duhwal ta fadaghatá ghəŋ da ghuva Yesu, ma fitika nzata taŋ ka za skwa zay, ka daw tsi kazlay: Mghama da! Wa va na mndu dza'a skwaptá kagha na na? kə'a yeya. ²¹ «A ki na duhwal na tama Mghama da, nahgani dza'a slanaghatá tsatsi?» ka Simuŋ Piyer nda Yesu, nghər tsi ta sagha tsa duhwal ya. ²² «Ka nzanza nda hafu ha ka vrakta da, ka yu nda tsi ní, nu ta nghaghata mida na? Sli'a kagha mista da ŋa gha ba,» ka Yesu nda tsi. ²³ Ka tutá tsa gwada ya mataba gwal zlgħay nda ŋuduf kazlay: Mtəta a tsa duhwal ya wu kə'a. Mtəta a wa a mna Yesu ŋa Piyer wa. Wya kə'a mnay: «Ka nzanza nda hafu ta vragatá yu, a ka ka yu nda tsi ní, nu ta nghaghata mida na» kə'a skwi mna tsi.

²⁴ Va na duhwal ta mna na gwadaha na ta vindafta. Nda sna mu guli kazlay: Kahwathwata gwadani kə'a.

Dzatá ghəŋa gwada

²⁵ Nda ndəgha sanlaha ma skwiha magəgla Yesu. Ka má ka vivindaf vivinda lu ta indani ká lu katsi ná, graf a yu

Yuhwana 21:25

75

Yuhwana 21:25

kazlay: Má dza'a ṛafṛa ghəṛa hadik ta tsa defteriha má
dza'a vivindafta lu ya kə'a wa.

Deftera Lfiċa Dżratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

